ISSN 1454 - 6698

Publicaţie editată şi realizată
cu sprijinul financiar al Guvernului României,
Departamentului pentru Relaţii Interetnice

Se distribuie gratuit

împreună miteinander, együttesen

NR. 34 - octombrie 2011
Forumul Democratic al Germanilor
din judeţul Caraş-Severin

Cuprins / Inhalt

Pag. 3: **Ai cui suntem?,** prof. Codruța Popescu**;**

Pag. 5: **Zile de neuitat: „Zilele Mondiale ale Tineretului", Madrid, 2011 / Unvergessene Tage: die Weltjugendtage in Madrid, 2011**, Alexandru Erwin Țigla;

Pag. 38: **Studiu privind dezvoltarea locală prin turism în Gărâna**, Sonia Bran;

Pag. 93: **Wolfsberg. Ein Auszug in deutscher Sprache**; Sonia Bran;

Pag. 95: **Pelerinajul germanilor bănățeni la Maria Radna , 2 august 2011**, Claudiu Călin.

„împreună, miteinander, együttesen" ***nr. 34 octombrie 2011***

Apariție editată de
Forumul Democratic al Germanilor din județul Caraș-Severin.
Publicație editată şi realizată cu sprijinul financiar al ***Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice.*** *Se distribuie gratuit.*
Redactor: ***Erwin Josef Țigla****; Lectorat:* ***ec. Waldemar König***

Adresa redacției:
Biblioteca Germană „Alexander Tietz"
B-dul Revoluția din Decembrie nr. 22 / RO - 320086 Reşița
Tel. + Fax: 0255 22 00 81; E-mail: contact@erwinjoseftigla.ro
Răspunderea pentru articolele semnate în publicație le revine autorilor.

Coperți: *I. Fotografii de la Gărâna din arhiva FDGR C-S*
II. Fotografii de la Zilele Mondiale ale Tineretului 2011.

Ai cui suntem?

Prof. Codruța Popescu
Reşița

«Bucureşti - Vineri seară, poetul român de limbă germană Rolf Bossert a fost văzut în grădina localului Casei Scriitorilor „Mihail Sadoveanu" în compania poetului francez François Villon şi a unei persoane necunoscute de sex feminin.» (Incident)

În proiectele sale de viitor, Rolf Bossert îşi propunea, cu câteva zile înainte de moarte, să realizeze un volum, *100 de miniaturi europene*, prin care să ofere un răspuns întrebării, dacă şi cum noțiunea geografico-istorică „Europa" mai poate fi folosită atâta timp cât, nedeclarat, există o împărțire politică actuală în lumea întâi şi lumea a doua. Umilit de această macro-realitate schizoidă, suprapusă istoriei personale, Rolf a ales soluția finală.

Prin modestul nostru exercițiu de admirație, propunem o variantă franceză câtorva dintre poemele sale. Încercăm astfel înscrierea liricii sale intr-un alt spațiu cultural. Această paradigmă de lectură poate deschide noi abordări creației acestui poet. Socotim că poezia lui Rolf Bossert depăşeşte apartenența strictă caracterial, scriitor al literaturii germane din România, membru al Grupului de Acțiune din Banat.

Marea Neagră
Nisip, sânii tăi
Abrupți ca o zi de iulie
Mâna mea rebegită de ger.

Speranță
Plumbul e leneş,
Glonțu-i încă pe drum.
Mai avem timp.

Miezul nopții
Limba tresare
Transparent curge ceaiul, fierbinte,
Pe masa de scris.

Basm
În lemn cântă cariul,
o pasăre rea
cu plisc obraznic.

Frică
Încotro cade vântul?
Cireşu-i viu în fața casei,
Frunza lui verde.

La Mer Noire
Du sable, tes seins
Abrupts comme une journée de juillet
Ma main raidie par le froid.

Espoir
Le plomb est fainéant,
La balle est encore sur son chemin.
Ainsi nous avons du temps.

Minuit
La langue trésaille
Transparent coule le thé bouillant
Sur la table a écrire.

Conte
Dans le bois chante le ver,
un oiseau méchant
a bec insolent.

Peur
Vers ou tombe le vent?
Le cerisier vit devant ma maison
Sa feuille verte.

Februarie
Uneori tremură
orizontul, pe copaci
muguri de tablă.

Popas
Spațiul are muchii.
Nici voce, nici ureche,
strigătul e pătrat.

Dimineaţă
Respiri. Plutirea
şi lunecarea s-au dus,
visul are un recul.

Stradă
Negru fierbe asfaltul.
Cizmele apără de sânge,
Îți întorci capul.

Câmp
Se înalță un zmeu.
Sfoara lui lungă
Cât privirea mea confuză.

A scotoci
În sertar
Pălesc fotografii, copilul meu.
Nuca e seacă.

Schimbare
Nu mă mai salută nimeni
Pe străzile oraşului,
Prietenul meu a plecat.

Schimbare 2
Două toamne cu ea.
Acum mângâie, se înnoptează
Un paşaport.

A mesteca
Un fir de iarbă ajunge
pentru toată vara. Ce mic
e fundul gurii mele.

Février
Parfois tremble
l'horizon, sur les arbres
des boutons de tôle.

Repos
L'espace a des côtés.
Ni voix, ni oreille,
le cri est carré.

Matin
Respirer. Il n'y a plus ni flottement
ni glissement
le reve a du recul.

Rue
Noir bout l'asphalte.
Les bottes te protegent du sang,
Tu tournes ta tete.

Champ
Il se dresse un cerf-volant.
Sa corde longue
Comme mon regard confus.

Fouiller
Dans le tiroir
Pâlissent des photos, mon enfant.
La noix est seche.

Changement
Personne ne me salue plus
sur les rues de la ville,
Mon ami est parti.

Changement 2
Deux automnes avec elle.
Maintenant elle caresse, il se fait nuit
Un passeport.

Mâcher
Un brin d'herbe suffit
Pour tout l'été.Il est si petit
Le fonds de ma bouche!

Zile de neuitat: „Zilele Mondiale ale Tineretului”, Madrid, 2011

„Înrădăcinați și întemeiați în Cristos, tari în credință” (Col 2,7)

Alexandru Erwin Ţigla
Reşița

Sub acest motto s-au desfăşurat în perioada 16 - 21 august 2011, în capitala Spaniei, la Madrid, pentru a 26-a oară „Zilele Mondiale ale Tineretului” (ZMT).

147 de tineri împreună cu 3 preoți, 4 surori şi 3 studenți de la seminarul teologic au reprezentat Dieceza romano-catolică de Timişoara la această ediție a ZMT.

Cu bagaje, saci de dormit şi multe gânduri adunate de la cei ră-

Unvergessene Tage: die Weltjugendtage in Madrid, 2011

„In Ihm verwurzelt und auf Ihn gegründet, fest im Glauben” (Kol 2,7)

Alexandru Erwin Ţigla
Reschitza

Unter diesem Moto wurden in der Zeitspanne 16. - 21. August 2011 in der spanischen Landeshauptstadt Madrid die Weltjugendtage (WJT) zum 26. Mal organisiert.

147 Jugendliche, in Begleitung von 3 Priestern, 4 Schwestern und 3 Theologiestudenten, haben die römisch-katholische Diözese Temeswar bei dieser Auflage der WJT repräsentiert.

Mit Gepäck, Schlafsäcken und vielen guten Gedanken seitens der

În biserica „Santa Maria e Donato“ se află relicvele Sfântului Gerard

In der „Santa Maria e Donato“ - Kirche in Murano, wo der heilige Gerhard begraben ist

Murano

maşi acasă ne-am întrunit în 8 august în Piața Unirii din Timişoara, la Dom, unde, începând cu orele 18.30 am participat la o Sfântă Liturghie de binecuvântare, oficiată de Părintele Vicar General, Msgr. Johann Dirschl. După Sfânta Liturghie ne-am urcat în cele 3 autocare, cu gândul deja spre Murano şi Veneția în Italia, deoarece acolo urma să aibe loc prima oprire în drumul nostru de pelerini spre Madrid.

În dimineața zilei de 9 august, puțin ploiasă, am sosit în parcarea aeroportului din Veneția. Am luat celebrul „vaporetto" spre Murano, locul unde urma să ne rugăm la relicvele

Zuhausegebliebenen haben wir uns am 8. August am Domplatz in Temeswar versammelt. Im Dom nahmen wir ab 18,30 Uhr an einer Heiligen Messe, vom Generalvikar der Diözese, mons. Johann Dirschl zelebriert, teil, wo, zum Schluss, alle Teilnehmer für die Reise nach Madrid den Segen bekamen. Danach sind wir in den 3 Bussen eingestiegen, in den Gedanken schon in Murano bei Venedig, wo der erste Halt auf der Reise Richtung Madrid gemacht werden sollte.

Am ein wenig regnerischen Morgen des 9. August sind wir am Flughafenparkplatz in Venedig angekommen. Mit dem berühmten „Vaporetto" sind wir dann Richtung Murano los, dem Ort und Insel, wo wir beim

Murano

Veneţia = Venedig

primului nostru episcop diecezan, sfântul Gerard de Sagredo (*23.04. 980, Veneţia; † 24.09.1046, Buda), în Biserica „Santa Maria e Donato”. Pentru noi, pelerinii din dieceza de Timişoara, a fost un lucru deosebit să putem vizita mormântul primului nostru episcop.

După masă am luat din nou „vaporetto”-ul şi am vizitat frumoasa şi renumita Veneţie. Pe tărâmul gondolelor si al carnavalului veneţian am putut vizita piaţa San Marco, catedrala, precum şi fabuloasele poduri peste canalele veneţiene. Întorşi la autocare, am plecat seara spre Peschiera del Garda, unde am şi înnoptat.

Reliquiar unseres ersten Diözesanbischofs, des heilige Gerhard von Sagredo (*23.04.980, Venedig; † 24.09.1046, Buda), in der „Santa Maria e Donato”-Kirche beten sollten. Für uns Pilger aus der Temeswarer Diözese war das etwas außergewöhnliches, dass wir das Grab unseres ersten Bischofs besuchen konnten!

Am Nachmittag, mit erneuter Hilfe des „Vaporetto”, fuhren wir nach Venedig. Im Land der Gondeln und des berühmten Karnevals konnten wir den San Marco-Platz, die Kathedrale und die nicht minderwertigeren Brücken der Stadt besichtigen bzw. durchgehen. Zurück zu den Bussen, fuhren wir dann am Abend Richtung Peschiera del Garda, wo wir auch übernachteten.

Veneţia = Venedig

Peschiera del Garda

În 10 august am participat la o Sfântă Liturghie în Peschiera del Garda, un oraş minunat, aflat pe malul lacului Garda (cel mai mare lac din Italia), situat la poalele munților. Aici am avut timp liber până spre seară, aşa că unii au făcut baie, alții au vizitat oraşul, iar alții au savurat o pizza italiană.

Seara am pornit spre Barcelona, trecând prin minunata Coastă

Am 10. August wohnten wir hier einer Heiligen Messe bei. Peschiera del Garda ist eine schöne Stadt, am Gardasee, am Fuße der Alpen, im Norden Italiens gelegen. Da wir Freizeit hatten, konnten einige von uns baden gehen, andere haben die Stadt besichtigt, andere wieder eine ita-lienische Pizza genossen.

Am Abend ging es los Richtung Barcelona, entlang der Côte d´Azur. Im Bus, da wir uns schon näh-

Peschiera del Garda

Basilica „Sagrada Familia“ din Barcelona (Spania)

Basilika „Sagrada Familia“ in Barcelona (Spanien)

de Azur, un loc splendid, plin de viață. În autobuz, o dată ce ne-am cunoscut mai bine, s-a cântat şi s-a creat o atmosferă destinsă.

În 11 august, dimineața devreme, am ajuns în Barcelona, în Spania, autocarele oprind chiar în fața măreței bazilici „Sagrada Familia”. Puțin obosiți, dar impresionați de ce aveam în fața ochilor, am coborât spre a putea

er kennen gelernt haben, wurde die Atmosphäre immer lockerer.

Am 11. August, früh morgens, haben wir Barcelona, in Spanien, erreicht. Die drei Busse hielten gerade vor der großartigen Basilika „Sagrada Familia”, an. Ein wenig müde, aber von dem, was uns vor den Augen stand, überwältigt, sind wir näher zu einer der bekanntesten Symbole Barcelonas gekommen, und

Parcul „Güell“ din Barcelona = Der „Güell“-Park in Barcelona

Barcelona

privi mai atenți unul din simbolurile Barcelonei, iar apoi, curioşi, am pornit pe urmele lui Gaudi. În cele câteva ore acordate vizitării Barcelonei, fiecare a putut să işi gestioneze timpul precum a dorit. N-au lipsit din programul fiecăruia obiective ca: parcul „Güell", columna lui Cristofor Columb, casele create de Gaudi, plaja, dar şi o binemeritată baie în Marea Mediteraniană.

După-masă am plecat spre Vall d'Uixó, locul unde am petrecut zilele în dieceză (trebuie evidențiat faptul că şi în acest an ZMT s-au desfăşurat în două etape: zilele petrecute în diferitele dieceze spaniole, 11 - 15 august, şi zilele petrecute alături de toți pelerinii şi Sfântul Părinte la Madrid, 16 - 21 august). Dieceza gazdă a

danach sind wir Gaudis Wege in der Stadt gefolgt. In den wenigen Stunden, Barcelona gewidmet, konnte ein jeder Pilger sich seine Zeit selbst einteilen. Alle aber besichtigten den „Güell"-Park, die Christopher Columbus-Säule, Gaudis Häuser, den Strand, wo auch ein erstes Bad im Mittelmeer stattfand.

Am selben Nachmittag ging es weiter nach Vall d'Uixó, wo wir die Tage der Begegnungen in den Diözesen erlebten. Es muss gesagt werden, dass auch in diesem Jahr die WJT aus zwei Teilen bestanden: in der Zeitspanne 11. - 15. August fanden die Tage der Begegnungen in den Diözesen Spaniens statt, und danach die eigentlichen WJT in Madrid, wo alle Wallfahrer dem Heiligen Vater begegneten und gemeinsam feierten (16. - 21. August). Unser Gastgeber bei den Tagen der Begegnungen war die Diözese Segorbe - Castellón de

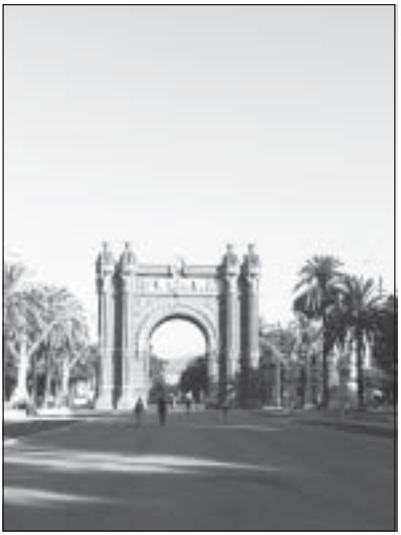

Barcelona

noastră pentru zilele în dieceză a fost „Segorbe - Castellón de la Plana".

Ajunşi în Vall d'Uixó, am găsit o comunitate foarte primitoare, deschisă şi încântată că a putut să ne găzduiască. Aici am petrecut următoarele 3 zile. După prima cină pregătită de gazde a avut loc o Fiesta pentru noi, pelerinii din Dieceza de Timişoara!

la Plana, an der Mittelmeerküste gelegen.

In Vall d'Uixó angekommen, wurden wir freundschaftlich aufgenommen, offen und erfreut, dass sie uns empfangen und diese Tage betreuen konnten. Hier haben wir 3 Tage verbracht. Nach dem ersten Abendessen, am Ort von unseren Gastgebern vorbereitet, folgte eine

Vall d'Uixó

Vall d'Uixó

În 12 august, după o trezire mai grea, am făcut împreună cu gazdele rugăciunea de dimineață, am luat micul dejun şi am pornit spre grota „Sfântul Iosif" (cea mai lungă grotă din Europa, în care se poate intra doar cu barca). Odată ieşiți din grotă, am dat de căldura de peste 40°C de afară, ceva obişnuit pentru localnici, pentru noi însă.... De la grotă am plecat într-un minitur al localității. După prânz, împărțiți în mai multe grupulețe, am putut vizita diversele parohii din localitate, dar şi organizații care colaborau cu parohiile de aici. Un loc special l-a avut şi vizita la comunitatea de români din Vall Fiesta für uns Pilger aus der Temeswarer Diözese!

Am Morgen des 12. August, nach einem etwas schwierigeren Aufstehen, kam das gemeinsame Morgengebet, das Frühstück, und danach gingen wir Richtung Heiliger-Josef-Grotte los, angeblich die längste Grotte Europas, wo man nur mit dem Boot hineingelangen kann.

Von der Grotte zurück, konnten wir die große Hitze von draußen, über 40°C, erleben, für die Einheimischen etwas Normales, für uns aber... Es folgte ein Rundgang durch die Stadt. Nach dem Mittagessen, in mehrere kleinere Gruppen eingeteilt, besichtigten wir die Pfarreien und die Vereine, die hier, an Ort, tätig sind.

„Ciudad de las Artes y de las Ciencias", Valencia

„Catedral de Santa María de Valencia“

Valencia

d'Uixó, una destul de numeroasă de altfel. Seara s-a încheiat cu tradiționala Fiesta spaniolă.

În 13 august, dimineața devreme, după rugăciune, am plecat spre Valencia, al treilea oraş ca mărime din Spania, unde, timp de patru ore, am putut vizita oraşul. Un punct deosebit de atracție a fost turnul catedralei „Catedral de Santa María de Valencia”, unde ne-am putut urca şi de unde am putut vedea tot oraşul până la mare. Nou construitul cartier „oraş al ştiințelor” („Ciudad de las Artes y de las Ciencias”), cu clădiri moderne având forme ciudate, a fost pentru noi un reper important pentru a ne fotografia.

Seara am plecat spre Segorbe, vechiul scaun episcopal diecezan, unde se află şi „Catedral de la Asun-

Einen Sonderplatz nahm der Besuch der rumänischen Gemeinschaft von Vall d'Uixó inne, eine starke Gemeinschaft. Der Abend endete mit einer traditionellen spanischen Fiesta.

Am frühen Morgen des 13. August, nach dem Morgengebet, fuhren wir Richtung Valencia, die drittgrößte Stadt Spaniens. Hier konnten wir in vier Stunden die Stadt besichtigen. Ein besonderer Anziehungspunkt war der Turm der Kathedrale „Catedral de Santa María de Valencia”, von wo wir einen Überblick über die gesamte Stadt bis zum Meer genießen konnten. Der neuerbaute Stadtteil der Künste und Wissenschaften („Ciudad de las Artes y de las Ciencias”), mit seinen modernen architektonischen Ausführungen, war für uns ein besonderes Ziel, um zu fotografieren.

Am Abend sind wir Richtung Segorbe, der alte Bischofssitz der Diözese, los. Hier besichtigten wir die

„Ciudad de las Artes y de las Ciencias", Valencia

ción de la Virgen in Segorbe". Aici ne-am adunat toți cei aproape 1.500 de tineri pelerini, la invitația episcopului Casimiro López Llorente. După Sfânta Liturghie pontificală a urmat un program artistic de dansuri şi obiceiuri oferit de țările participante la aceste zile în dieceză, iar târziu în noapte am plecat înapoi spre Vall d'Uixó.

„Catedral de la Asunción de la Virgen in Segorbe". Da war auch der Ort, wo wir uns, über 1.500 Jugendliche, auf Einladung des Diözesanbischofs Casimiro López Llorente versammelten. Nach der Pontifikalmesse folgte ein Kulturprogramm mit Tänzen und Bräuchen aus den einzelnen diese Tage an den Begegnungen in den Diözesen Spaniens teilnehmenden

Segorbe

„Paella"

În 14 august, duminica, am fost la Sfânta Liturghie în Vall d'Uixó, după care am mâncat tradiționala „Paella" din orez şi carne de pui.

Trişti, dar bucuroşi că am reuşit să ne facem prieteni noi, ne-am luat rămas bun de la gazdele noastre, cu speranța că ne vom reîntâlni la anul în Timişoara, şi am plecat la Castellón, unde urma să participăm la o noapte de veghe în parcul din oraş, împreună cu pelerini din dieceză, toate acestea nu înainte de a face o scurtă baie în mare şi puțină plajă în Castellón.

Veghea din această seară a fost pentru noi toți de înaltă încărcătură spirituală, în care fiecare s-a putut reculege şi închina îndeosebi Maicii

Landern. Spät am Abend ging es dann zurück nach Vall d'Uixó.

Am 14. August, am Sonntag, nahmen wir an der Sonntagsmesse in Vall d'Uixó teil und danach wurden wir zu einer traditionellen „Paella" aus Reis und Hühnerfleisch eingeladen.

Abschiedstraurig, aber trotzdem froh, dass wir uns neue Freunde gemacht haben, nahmen wir von unseren Gastgebern Abschied, in der Hoffnung aber, dass wir uns im kommenden Jahr in Temeswar begegnen mögen. Nun ging es Richtung Castellón los, wo eine Nachtwache im Park der Stadt mit allen Pilgern aus der Diözese stattfinden sollte. Bevor aber war noch Zeit auch zu einem Bad im Mittelmeer, am Strand von Castellón.

Castellón

Castellón

Domnului. Noaptea am petrecut-o în parc, sub cerul liber.

În data de 15 august, ziua de sărbătorire a Înălțării la Cer a Maicii Domnului, Sfânta Liturghie închinată solemnității a avut loc la ora 10,00, liturghie la care au concelebrat 2 episcopi şi numeroşi preoți.

După Sfânta Liturghie ne-am luat rămas bun de la zilele în dieceză şi am plecat spre ținta noastră finală, Madrid, un drum de 500 km de parcurs prin zone pline cu portocali şi mandarini, observând o altă panoramă decât cea cu care am fost noi obişnuiți până acum.

Seara am ajuns la Madrid unde am fost cazați la colegiul de pe strada Alicante nr. 5, în cantina colegiului şi în sala de sport. În jurul orei 21 am ieşit în oraş pentru a vedea atmosfera

Die Nachtwache war für uns alle Teilnehmer von besonderer innerlichen Prägung. Ein jeder konnte sich inne finden, sich im Gebete besonders der Mutter Gottes widmen. Die Nacht wurde unterm freien Himmel, im Park verbracht.

Am Festtag von Marias Himmelfahrt, am 15. August, nahmen wir am Festgottesdienst, von zwei Bischöfen und vielen Pfarrern konzelebriert, teil.

Nach dem Festgottesdienst verabschiedeten wir uns von unseren Gastgebern bei den Tagen der Begegnung in den Diözesen Spaniens, um Richtung Madrid, unser Endziel, nach 500 km, zu erreichen. Landschaftlich gesehen, war dieser Weg ganz anders, als bis jetzt.

Abends sind wir in Madrid angekommen und wurden hier in einem

şi împrejurimile locului unde eram cazaţi.

Marţi, 16 august, dimineaţa a început cu o rugăciune, apoi am avut timp liber pentru a cunoaşte oraşul, pentru a simţi atmosfera creată de tinerii deja prezenţi aici din întreaga lume. Străzile erau pline, în pieţele centrale se dansa, se cânta, iar în tot oraşul se fluturau steagurile diferitelor naţiuni prezente. Noi am vizitat

Kollegium, auf der Alicante-Straße Nr. 5 situiert, in der Sporthalle und in der Mensa untergebracht. Um etwa 21 Uhr sind wir dann in die Stadt gegangen. um ein bisschen die Umgebung zu eruieren.

Der Morgen des 16. August begann mit dem Morgengebet und Freizeit, um Madrid näher zu betrachten, aber sich auch schon mit den verschiedene Gruppen von Pilgern aus der ganzen Welt zu treffen, ein

Madrid

Madrid

centrul, alții alte puncte de atracție madrilene, iar cu toții ne-am adunat la orele 20,00 la Sfânta Liturghie de deschidere oficială a ZMT, oficiată de cardinalul Antonio María Rouco Varela, arhiepiscopul Madridului, în calitate de gazdă. Liturghia a avut loc în Piața Cibelles (piața centrală a Madridului). Aici am putut pentru prima oară să ne dăm seama de numărul impre-

bisschen die Atmosphäre der WJT zu erleben und zu genießen. Die Straßen waren alle voll, auf den Plätzen tanzte und sang man bereits und überall flatterten schon die verschiedenen Nationalflaggen der teilnehmenden Länder. Wir besichtigten das Zentrum, weitere Anziehungspunkte Madrids, um uns dann um 20,00 Uhr zum Eröffnungsgottesdienst der WJT, zelebriert von Kardinal

Madrid

Madrid

sionant de tineri ce s-au adunat cu prilejul ZMT la Madrid.

Miercuri, 17 august, după rugăciunea de dimineață, am plecat spre Biserica „Învierea Domnului" din Madrid, unde s-a ținut cateheza în limba română. Aici ne-am întâlnit şi cu ceilalți pelerini sosiți din România, atât romano-catolici, cât şi greco-catolici. Împreună am fost în jur de 1.100 de pelerin români, din arhidiecezele

Antonio María Rouco Varela, Erzbischof von Madrid, in seiner Eigenschaft als Gastgeber der Großveranstaltung zu begeben. Der Festgottesdienst fand am Cibelles-Platz (der Hauptplatz Madrids), statt. Hier konnten wir zum ersten Mal die Vielzahl der Teilnehmer, die zu den WJT nach Madrid gekommen sind, erleben.

Am Mittwoch, dem 17. August, nach dem Morgengebet, gingen wir

Madrid, 16.08.2011

Madrid

romano-catolice de Bucureşti şi Alba Iulia, diecezele de Timişoara, Oradea, Satu-Mare şi Iaşi, precum şi din Arhieparhia greco-catolică de Alba Iulia şi Făgăraş şi din Eparhiile de Lugoj, Cluj - Gherla, Oradea şi Baia Mare.

La aceste cateheze au participat şi patru episcopi din România: PS László Böcskei (Oradea), PS Virgil Bercea (Oradea), PS Florentin Crihălmeanu (Cluj) şi PS Aurel Percă (Iaşi).

Catehezele au fost ținute de PS Virgil Bercea, responsabil cu pastorația tinerilor din România. Aici, fiecare a putut să îşi spună propriile gânduri şi păreri legate de mottoul ZMT

Richtung „Auferstehung des Herrn"-Kirche los, wo die Katechese in rumänischer Sprache stattfinden sollte. Hier versammelten wir uns, die ungefähr 1.100 Pilger aus Rumänien, sowohl römisch- wie auch griechisch-katholische. Es waren Pilger aus den römisch-katholischen Erzdiözesen Bukarest und Karlsburg (= Alba Iulia), aus den Diözesen Temeswar, Großwardein (= Oradea), Sathmar (= Satu-Mare) und Jassy (= Iaşi), sowie aus der griechisch-katholischen Erzeparchie Karlsburg und Fogorasch und den Eparchien Lugosch (= Lugoj), Cluj - Gherla (= Klausenburg - Gherla), Großwardein und Neustadt (= Baia Mare).

Madrid

Madrid, 18.08.2011

şi de viaţa sa de creştin. După catehează a urmat o Sfântă Liturghie după ritul greco-catolic.

După-amiază am avut timp liber pentru a cutreiera oraşul şi a vizita principalele atracţii turistice („Palacio Real", „Puerta de Alcalá", „Prado", „Puerta del sol", dar şi stadionul „Santiago Bernabéu"). Seara, ajunşi la colegiu, am schimbat impresii despre locuri şi întâmplări văzute şi trăite.

Joi, 18 august, după rugăciunea de dimineaţă, o parte dintre noi am plecat spre cateheza în limba ro-

An den Katechesen nahmen vier Bischöfe aus Rumänien teil: Msgr. László Böcskei, Msgr. Virgil Bercea (beide Großwardein), Msgr. Florentin Crihălmeanu (Klausenburg) und Msgr. Aurel Percă (Jassy).

Die Katechesen in rumänischer Sprache wurden vom Bischof Msgr. Virgil Bercea, Verantwortlich seitens der Rumänischen Bischofskonferenz für die Jugendpastoral, abgehalten. Hier konnte ein jeder Teilnehmer seine persönlichen Beziehungen zum Moto der WJT und sein Christsein widergeben. Nach der

Cateheze / Katechesen

Cateheze / Katechesen

Ambasadoarea României în Spania, d-na Maria Ligor
Die Botschafterin Rumäniens in Spanien, Maria Ligor

mână, iar o parte spre cea în limba maghiară susținută de PS László Böcskei (Oradea), un vechi prieten al tinerilor din dieceza noastră, acestea fiind urmate de Sfânta Liturghie.

După masa de prânz am plecat din nou spre Piața Cibelles, acolo unde a avut loc festivitatea de primire a Sfântului Părinte Benedict al XVI-lea. A fost o atmosferă incendiară! Noi tinerii am ignorat căldura din atmosferă, am cântat şi am strigat cu toții într-un singur glas „Vivat Papa". Sfântul Părinte a trecut cu Papamobilul prin străziile umplute până la refuz

Katechese folgte ein Gottesdienst nach dem griechisch-katholischen Ritus.

Am Nachmittag hatten wir Freizeit, um ein wenig Madrid zu bewundern („Palacio Real", „Puerta de Alcalá", „Prado", „Puerta del sol", das Stadium „Santiago Bernabéu"). Am Abend, zurück ins Kollegium, konnten wir unsere Eindrücke von tagsüber mit den anderen Teilnehmern austauschen.

Am Donnerstag, dem 18. August, nach dem Morgengebet, ging ein Teil von uns zur Katechese in rumänischer Sprache, andere wieder zu der in ungarischer Sprache, von

Madrid

Madrid

de tinerii pelerini, ajungând în jurul orei 20,00 în Piața Cibelles. Aici, Sfântul Părinte a vorbit tinerilor despre viața creştină de astăzi şi înrădăcinarea tinerilor în credință.

După terminarea festivităților, am plecat cu toții spre colegiu, unde am depănat impresii despre atmosfera din piața centrală madrilenă. Unii dintre noi au mai vizitat oraşul şi au participat la concerte şi manifestări susținute de grupuri de tineri din lume, iar alții s-au odihnit pentru o nouă zi, cea următoare.

Vineri, 19 august, am participat la cateheza în limba română susținută de PS Virgil Bercea (Oradea). La Bischof Msgr. László Böcskei (Großwardein), ein alter Freund der Jugendlichen unserer Diözese, abgehalten, gefolgt von einem Gottesdienst.

Nach dem Mittagessen ging es wieder Richtung Cibelles-Platz los, wo die Feierlichkeiten zur Ankunft des Papstes Benedikt XVI. organisiert wurden. Es war hier eine aufflammende Atmosphäre zu verzeichnen! Wir, die Jugendlichen, haben die große Wärme von draußen buchstäblich ignoriert, haben gesungen und mit einer Stimme „Vivat Papa" gerufen. Der Heilige Vater fuhr durch die Menge mit seinem Papa-Mobil, um 20,00 Uhr, den Cibelles-Platz erreichend. Hier sprach Papst Benedikt XVI. die

Madrid

Madrid

această catehеză ne-a onorat cu prezența şi Ambasadorul României în Spania, ES Maria Ligor. Aceasta a fost şi ultima catehеză susținută în limba română la Madrid. La sfârşitul Sfintei Liturghii am putut vorbi cu Doamna Ambasador şi cu episcopii prezenți şi afla părerea lor despre ZMT. A fost interesant să aflăm cum au trăit ei aceste zile şi să auzim amintiri de la edițiile precedente ale ZMT. Apoi am luat prânzul în „Principe Pio" şi am vizitat parcul central şi catedrala „Santa María la Real de La Almudena" din Madrid.

Seara am mers spre Piața Cibelles, unde am participat cu toții la

Jugendlichen an, indem er ihnen zu den Themen wie das heutige Christsein und ihrer Verwurzelung im Glauben Erläuterungen gab.

Nach dem Abschluss der Festlichkeiten kehrten wir ins Kollegium zurück. Hier tauschten wir Gedanken mit den anderen Jugendlichen aus, andere wieder gingen in die Stadt, wo mehrere Konzerte aus verschiedenen Ländern der Welt organisiert wurden, weitere ruhten sich für den kommenden Tag aus.

Am Freitag, dem 19. August, nahmen wir wieder an der von Bischof Msgr. Virgil Bercea (Großwardein) in rumänischer Sprache gehaltene Katechese teil. Dazu kam auch die Botschafterin Rumäniens in Spanien,

Cateheze / Katechesen

Cateheze / Katechesen

Drumul Crucii - Via Crucis: din nou acea masă mare de oameni, unită prin rugăciune şi atentă la patimile lui Isus pe Golgota, prezentate pe ecrane imense. La fiecare stațiune a Drumului Crucii au fost exemplificări cu figuri în mărime naturală, reprezentând întâmplările de pe această golgotă. Cu toții ne-am simțit şi în această seară mai aproape de Isus Cristos şi de locțiitorul său pe pământ, Sfântul Părinte, care a fost şi de data aceasta alături de noi.

Adunați seara din nou la colegiu, am început să ne facem bagajele, căci sâmbătă urma să mergem spre „Quatro Ventos", locul unde era organizată ultima Catehetă în limba română, la Madrid, pentru TMT. La finalul Sfintei Liturghii am avut ocazia să ne împărtăşim cu ambasadoarea şi cu episcopii noştri din experiențele TMT. Interesant a fost să aflăm şi părerile lor despre TMT. Apoi am luat masa de prânz în „Príncipe Pio", după care am vizitat Parcul Central şi Catedrala „Santa María la Real de La Almudena".

Am selben Abend nahmen wir am Cibelles-Platz am Kreuzweg teil. Wiedermal war diese große Menge von Menschen, alle durch Gebet vereint, auf den Leidensweg Christi auf-

Maria Ligor. Dies war auch die letzte Katechese in rumänischer Sprache, in Madrid, zu den WJT organisiert. Zum Schluss des Gottesdienstes konnten wir Gedanken mit der Botschafterin und mit den Bischöfen austauschen, ihre Meinung zu den WJT erfahren. Es war interessant, aus ihrem Munde zu hören, wie sie das alles miterlebt haben. Danach folgte das Mittagessen in „Príncipe Pio", gefolgt vom Besuch des Zentralparks und der Kathedrale „Santa María la Real de La Almudena".

Am selben Abend nahmen wir am Cibelles-Platz am Kreuzweg teil. Wiedermal war diese große Menge von Menschen, alle durch Gebet vereint, auf den Leidensweg Christi auf-

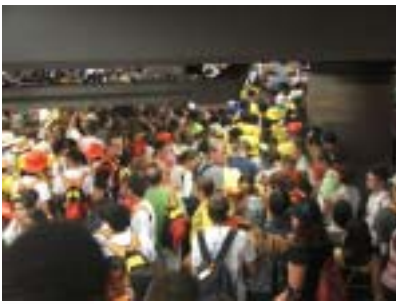

Madrid

Madrid, 20.08.2011

nizată veghea şi Sfânta Liturghie finală.

Sâmbătă, 20 august, înarmați cu sacurile de dormit, tricourile galbene primite în rucsacul pelerinului, dar şi cu un steag mare al României în fruntea coloanei, am luat metroul pentru a ajunge cât mai aproape de aerodromul „Quatro Ventos". Ultima parte a drumului l-am parcurs pe jos. Fiind o zi caniculară, oamenii pe lângă a căror locuințe treceam, ne stropeau cu apă pentru a ne răcori, iar noi nu ratam nici un astfel de duş...

Odată intrați în aerodrom, am văzut aceea mare de tineri, dar şi adulți, uniți în credință: a fost un sentiment ce nu se va putea uita atât de merksam, auf den großen Leinwänden widergeben. Bei einem jeden Halt des Kreuzweges konnte man das Leiden Christi, mit Hilfe von großen Reproduktionen dargestellt, erneut erleben. Alle Teilnehmer fühlten wir uns an diesem Abend näher an Gott und an seinem Vertreter auf Erden, Papst Benedikt XVI., der auch diesmal mit uns war.

Am Abend, im Kollegium, begannen wir unser Gepäck zu machen, denn am kommenden Tag sollte es Richtung „Quatro Ventos", dem Ort am Rande Madrids, wo die Abendvigil und am Sonntag die WJT-Festmesse organisiert werden sollte.

Am Samstag, dem 20. August, mit unseren Trikots aus dem Pilgerrucksack, mit dem Schlafsack und auch mit der rumänischen Flagge an

Spre aerodromul „Quatro Ventos“
Richtung Flughafengelände „Quatro Ventos“

curând... Noi am fost împărțiți în parcelele D3 şi E2. Ajunşi la parcelele noastre, am găsit cu greu loc pentru a ne întinde sacul de dormit. Aici am avut parte tot de un duş inedit: maşiniile de pompieri treceau prin mulțime şi ne udau; a fost un duş rece, dar foarte binevenit la peste 40°C!

Până la ora 20,00, când a început Vigilia, am cutreierat aerodromul făcând poze, vorbind cu tineri de pe diferite continente, uneori căutând maşina de pompieri pentru a face un nou aşa-zis duş.

O dată cu venirea serii am început să ne pregătim pentru Vigilia

der Spitze der Kolone, nahmen wir die Untergrundbahn, um je näher zum Sammelplatz am Flughafengelände „Quatro Ventos” zu gelangen. Den letzten Teil des Wegs gingen wir zu Fuß. Da es sehr warm war, wurden wir auf dem Weg von den Wohnblockbewohnern, in deren unmittelbaren Nähe wir gingen, mit Wasserschläuchen bespritzt, was wir sehr genossen...

Am Flughafengelände angelangt konnten wir die Menschenmenge, Jugendliche und Erwachsene, alle im Glauben vereint, betrachten, ein Augenblick, den wir nicht so bald vergessen werden können... Wir wurden in die Parzellen D3 und E2

Spre aerodromul „Quatro Ventos“
Richtung Flughafengelände „Quatro Ventos“

Pe aerodromul „Quatro Ventos“
Am Flughafengelände „Quatro Ventos“

oficiată de Sfântul Părinte Benedict al XVI-lea. Acesta a sosit cu Papamobilul la ora 20,00 fix.

Urcat pe locul consacrat Vigiliei, Sfântul Părinte le-a vorbit tinerilor, i-a ascultat pe aceştia arătându-şi problemele exprimate prin reprezentanți ai diferitelor continente prezente.

Spre ora 21,00 cerul a început să se întunece, anunțând prin tunete

eingeteilt, wo wir noch schwer einen Platz für unsere Schlafsäcke zur Übernachtung finden konnten. Auch hier hatten wir von einer außergewöhnlichen Dusche teil: Die Feuerwehrautos fuhren durch die Menge und bespritzten alle, was ja nicht schlecht war, bei über 40°C Hitze!

Bis um 20,00 Uhr, als die Abendvigil begann, durchquerten wir das Flughafengelände, schossen Bil-

Pe aerodromul „Quatro Ventos“
Am Flughafengelände „Quatro Ventos“

Pe aerodromul „Quatro Ventos“
Am Flughafengelände „Quatro Ventos“

şi fulgere furtuna care avea să vină. Adăpostiți sub saci, umbrele, cu un vânt care ridica sacii de dormit şi hainele şi le purta prin aer, am petrecut cele aproape 30 minute de furtună, o experiență de neuitat…

Adorația Sfintei Euharistii a fost planul central al acestei seri! În cadrul Vigiliei, Sfântul Părinte i-a încredințat pe tinerii prezenți şi nu numai pe ei Sfintei Inimi a lui Isus!

Noaptea am petrecut-o în liniş-te, cu gândul la Sfânta Liturghie finală.

Duminica, 21 august, după o seară şi noapte petrecute pe aero-drom, ne-am trezit pentru a-l întâm-pina din nou pe Sfântul Părinte, venit în mijlocul nostru, în jurul orei 9,00.

der, sprachen mit Jugendlichen aus verschiedenen Kontinenten, manch-mal auch das Feuerwehrauto su-chend, um eine Dusche zu machen.

Am Abend haben wir uns dann für die Vigil mit dem Heiligen Vater vorbereitet, der mit seinem Papa-Mobil um genau 20,00 Uhr ankam.

Vom eigens dafür erbauten Altar sprach Papst Benedikt XVI. die Jugendlichen an, hörte auch ihre Ge-danken, von Jugendlichen verschie-dener Kontinente am Altar vorgetra-gen.

Nahe 21,00 Uhr begann sich der Himmel mit Wolken zu bedecken und die Blitze und der Donner ver-kündeten den kommenden Sturm. Unter Schlafsäcken und Schirmen sich versteckend, in der Luft die vom

Vigilia cu Papa Benedict al XVI.lea
Die Vigil mit Papst Benedikt XVI.

Madrid, „Quatro Ventos"

O dată începută Sfânta Liturghie, s-a făcut o linişte de nedescris pe aerodrom. Eram prezenți peste 1.500.000 de participanți din 192 de țări de pe toate continentele! Soarele era din nou pe cer, semn că furtuna trecuse şi acum eram cu toții atenți la Liturghie. Am ascultat într-o linişte deplină predica şi îndemnurile Sfântului Părinte.

La sfârşit, Sfântul Părinte a binecuvântat crucile primite în rucsacul pelerinului, pentru a putea duce şi acasă ceva din atmosfera şi credința acumulată la Madrid, pentru a fi cu această cruce misionari ai lui Cristos în lume!

Wind getragenen Schlafsäcke und Klei-dungsstücke betrachtend, konnten wir den fast 30 minütigen Sturm zum Trotze überleben, eine Erfahrung oh-ne gleichen für die Teilnehmer...

Die Anbetung der Allerheiligsten Eucharistie war der Mittelpunkt dieses Abends! Im Rahmen der Vigil widmete der Heilige Vater alle Jugendliche dem Allerheiligsten Herz Jesu!

Die Nacht verbrachten wir in Ruhe hier, in den Gedanken uns auf das Pontifikalamt des nächsten Tages vorbereitend.

Am Sonntag, dem 21. August, nach dem Abend und der am Flughafengelände verbrachten Nacht,

Furtună pe „Quatro Ventos"
Sturm am „Quatro Ventos"

Madrid, „Quatro Ventos", 21.08.2011

Odată cu binecuvântarea finală am aflat şi locul unde se va desfăşura următoarea ediție internațională a ZMT: în august 2013, la Rio de Janeiro în Brazilia. A fost un moment de intensă bucurie pentru toți brazilienii prezenți. Ei au luat în primire şi Crucea împreună cu icoana Maicii Domnului, simbolurile ZMT.

Drumul de întoarcere a fost puțin mai greu, datorită mulțimii, dar în jurul orei 15,00 am ajuns cu toții în sfârşit la colegiul unde am fost până acum cazați. Aici ne-am făcut bagajele şi, cu părere de rău, ne-am luat rămas bun de la noii noştri prieteni, voluntarii responsabili de noi, şi apoi... în autocare, spre Lourdes, în Franța...

Luni, 22 august, eram puțin obosiți, dar impresionați de spiritualitatea locului unde abia am ajuns, la Lourdes, unul dintre cele mai mari locuri de pelerinaj marian din lume. Lourdes este un mic oraş în Munții Pirinei, plin de pelerini, dar cu o linişte şi încărcătură spirituală imensă! O simți la fiecare pas...

freuten wir uns auf die Ankunft des Papstes Benedikt XVI. um etwa 9,00 Uhr, wieder in unserer Mitte.

In einer außergewöhnlichen Stille begann die Heilige Festmesse zu den WJT 2011, im Beisein von über 1.500.000 Teilnehmern aus 192 Ländern der Welt. Die Sonne war wieder am Himmel, ein Zeichen, dass der Sturm längst vorbei und vergessen war. Im Mittelpunkt stand wieder die Predigt des Heiligen Vaters, seine Anregungen für uns, Jugendliche.

Zum Schluss segnete Papst Benedikt XVI. die Kreuze, die ein jeder Pilger in seinen Pilgerrucksack mitbekommen hat, damit ein jeder ein Missionar Christi in der Welt werde.

Beim Schlusssegen erfuhren wir auch, wo die nächsten WJT ausgetragen werden: im August 2013, in Brasilien, in Rio de Janeiro. Es war dies eine immense Freude für alle Brasilianer, die sich hier befanden. Sie nahmen auch die Symbole der WJT entgegen: das Kreuz und die Mutter-Gottes-Ikone.

Der Heimweg vom Flughafengelände Richtung Kollegium war schwieriger wegen der Masse der Menschen, doch um etwa 15,00 Uhr sind wir endlich am Ziel angelangt.

Madrid, „Quatro Ventos", 21.08.2011

Mergând spre grotă, locul de apariție a Sfintei Fecioare, am putut vedea mulțimea de oameni care vin să se închine Mariei: omeni suferinzi, bătrâni, tineri, dar şi grupuri întregi de persoane cu dizabilități.

Aici, noi, pelerinii din România, am putut participa la o Sfântă Liturgie.

Da haben wir unser Gepäck genommen, danach uns von den Freiwilligen, die uns in Madrid betreut haben, verabschiedet, und in die Busse und fort Richtung Lourdes, in Frankreich...

Am Montagmorgen, am 22. August, waren wir ein wenig müde,

Madrid, „Quatro Ventos", 21.08.2011

Madrid, „Quatro Ventos", 21.08.2011

ghie, într-o mică capelă, prilej de mulțumire pentru toate cele trăite în ultimele zile din august.

După Liturghie am putut vizita grota şi bazilica. Apoi am putut merge la casa Bernadetei (fetița care a văzut-o pe Maica Domnului) şi participa la Drumul Crucii. Încărcați sufleteşte, am pornit seara spre Monaco.

aber überwältigt von der Spiritualität des Ortes, wo wir erst vor kurzem angelangt sind: in Lourdes, einer der weltbekanntesten und größten Marienwallfahrtsorte der Welt. Lourdes ist ein kleines Städtchen in den Pyrenäen, voll mit Pilgern aus aller Welt. Hier spürt man bei Schritt und Tritt etwas Außergewöhnliches in der Luft...

Lourdes

Marți dimineața, în 22 august, am putut vedea răsăritul soarelui la Monaco, minunatul principat la Marea Mediteraniană. Un port plin de ambarcațiuni şi o plajă foarte frumoasă au făcut ca o parte dintre noi să rămână să facă o mică baie. Ceilalți am vizitat palatul regal şi catredrala, bineînțeles numai pe dinafară, căci era o oră foarte matinală.

În jurul orei 11,00 am reuşit să plecăm spre Padova, locul unde ne-

Richtung Erscheinungsgrotte gehend, begegneten wir sehr vielen Menschen, die sich der Mutter Gottes im Gebete widmen: Leidende, Alte und Jugendliche, Behinderte.

Wir, die Pilger aus Rumänien, konnten an einer Heiligen Messe teilnehmen, der Mutter Gottes für die bei den WJT verbrachte Zeit innig danken.

Nach dem Gottesdienst besuchten wir die Erscheinungsgrotte und die Basilika, danach Bernadettes

Lourdes

am oprit pentru ultima oară pe drumul de întoarcere. La Padova am fost întâmpinați de călugării franciscani români, care ne-au prezentat catedrala şi relicvele sfântului Anton, unul dintre cei mai cunoscuți sfinți ai bisericii noastre. După cină am mai vizitat puțin oraşul, iar apoi, la ora 4,00 dimineța, am plecat spre România.

Miercuri, în 23 august, am ajuns seara în Timişoara, cu aparaHaus und gingen den Kreuzweg. Abends fuhren wir weiter, Richtung Monaco.

Am Dienstagmorgen, am 22. August, bewunderten wir den Sonnenaufgang in Monaco, das Fürstentum am Mittelmeer. Einige von uns besuchten den Hafen, andere badeten, weitere besuchten das Fürstenpalais und die Kathedrale, selbstverständlich nur von außen, da es noch sehr früh war.

Monaco

tele de fotografiat pline cu amintiri de neuitat, dar şi cu noi prietenii legate.

În final aş dori să le mulţumesc preoţilor Zoltán Kocsik, Gyula Filip, Valentin Macedon Hiticaş şi surorii Mariana Muţiu, precum şi lui Zoltán Toman. Ei au fost cei care au avut grijă de noi, care ne-au ascultat doleanţele şi ne-au călăuzit în acest pelerinaj. Fie ca bunul Dumnezeu să îi răsplătească pentru răbdarea şi grija purtată.

Pentru mine personal a fost o a treia experienţă trăită la ZMT. După ce am fost la Köln în Germania (16 - 21 august 2005) şi la Sydney în Australia (15 - 20 iulie 2008), iată că bunul Dumnezeu m-a binecuvântat să particip şi la ZMT din acest an, la Madrid!

Um etwa 11,00 Uhr sind wir dann Richtung Padua in Italien losgefahren. Hier war unser letzter Halt auf der Heimfahrt. In der Kathedrale von Padua wurden wir von rumänischen Franziskanern empfangen, die uns die Kathedrale und die Reliquien des heiligen Antonius von Padua, einer der bekanntesten Heiligen unserer Kirche, zeigten. Nach dem Abendessen haben wir die Stadt besichtigt und, um etwa 4,00 Uhr morgens, ging es dann Heim, Richtung Rumänien.

Am Mittwoch, dem 23. August, abends, erreichten wir Temeswar, mit dem Fotoapparat voller bleibender Eindrücke, aber auch mit sehr vielen neuen Freundschaften.

Monaco

Padova = Padua

Îi mulțumesc pentru tot harul primit şi de data aceasta!

Aş dori să închei spunând că a fost o experiență sufletească de neuitat!!!

Padova = Padua

Abschließend möchte ich mich noch bei unseren begleitenden Pfarrern Zoltán Kocsik, Gyula Filip, Valentin Macedon Hiticaş, bei Schwester Mariana Mutiu, wie auch beim Theologiestudenten Zoltán Toman für die Betreuung bedanken. Sie waren diejenige, die uns in diesen Tagen betreut, unsere Gedanken und Sorgen mitgetragen haben. Möge der liebe Gott sie dafür vergelten!

Für mich persönlich war dies die dritte Erfahrung der WJT: nach den WJT in Köln in Deutschland (16. - 21. August 2005) und die in Sydney, Australien (15. - 20. Juli 2008), konnte ich Dank der Gottesgnade auch die WJT 2011 in Madrid miterleben! Dafür möchte ich besonders unserem lieben Gott danken!

Und noch etwas möchte ich schreiben: Die WJT in Madrid waren für mich eine unvergessliche seelische Erfahrung!!!

Studiu privind dezvoltarea locală prin turism în Gărâna

Sonia Bran
Lucrare de masterat pentru turism (2010)
Universitatea „Eftimie Murgu" Reşiţa
Coordonator: conf. dr. Mirela Costencu

Lucrarea „Studiu privind dezvoltarea locală prin turism în Gărâna" are în componență două părți: o parte de fundamentare teoretică şi una de cercetare. Structura lucrării este următoarea: rezumat, cuvinte cheie, patru capitole, concluzii şi bibliografia.

Partea întâi, în componența căreia intră primele două capitole ale lucrării, reprezintă o sinteză a informațiilor cu privire la evaluarea ofertei turistice, efectele economice, sociale şi de mediu ale dezvoltării ei la nivelul comunităților locale şi în partea a doua a acestei lucrări am analizat elementele legate de circulația şi impactul turismului rural şi agroturismului la nivel local, regional.

Capitolul **întâi** se referă la studierea informațiilor teoretice legate de necesitatea apariției şi evoluția turismului în Gărâna, unde am pus accent pe locul, rolul, tendințele şi perspectivele privind dezvoltarea turismului în comunitatea locală.

Pornind de la aceste considerente, în capitolul **doi** am abordat varietatea geografică a satului Gărâna, care creează un peisaj de basm, oferind turismului, în general, respectiv turismului rural şi agroturismului, un cadru natural deosebit. Acest peisaj mirific este completat de tradițiile locului, cu oameni ospitalieri, cu produse tradiționale şi obiceiuri.

Importanța abordării acestei prezentări a spațiului rural din zona montană constă în scoaterea în evidență a bogăției elementelor naturale şi antropice, care pot fi atrase în circuitul turistic prin promovarea locurilor, oamenilor, obiceiurilor şi tradițiilor locale.

În capitolul **trei** am analizat datele referitoare la indicatorii de circulație turistică şi formelor de turism, date care confirmă motivațiile privind turismul local în satul Gărâna.

Capitolul **patru** sintetizează elementele teoretice şi practice legate de impactul economic al activității turistice, promovarea şi valorificarea serviciilor turistice şi agroturistice, mijloacele şi instrumentele specifice folosite în acest domeniu.

Capitolul concluzii cuprinde **concluziile** generale, precum şi recoman-dările. Acestea vizează dezvoltarea serviciilor turistice şi agroturis-

tice, odată cu creşterea calităţii acestora şi asigurarea unui grad cât mai ridicat de satisfacere a nevoilor de consum ale turiştilor.

Cap. 1. Locul şi rolul turismului în dezvoltarea comunităţilor locale

Orice comunitate locală modernă trebuie să asimileze şi să promoveze o viziune strategică în ceea ce priveşte dezvoltarea sa viitoare. Experienţa internaţională demonstrează că proiectele şi programele operaţionale funcţionează cel mai bine atunci, când fac parte dintr-un plan de dezvoltare şi când există o coordonare la nivel strategic.

Strategia de dezvoltare permite investirea raţională, pe termen mediu şi lung, a resurselor disponibile la nivel local, prioritizarea obiectivelor de investiţii în funcţie de nevoi şi de natura acestora, dar şi interrelaţionarea tuturor sectoarelor de activitate, pentru obţinerea de rezultate maxime pe termen lung, în condiţiile utilizării raţionale a resurselor disponibile.

Strategia de dezvoltare locală identifică o viziune clară şi cuprinzătoare asupra viitoului şi stabileşte obiectivele prin care se va realiza această viziune. Principiile şi căile de acţiune pentru atingerea obiectivelor sunt astfel structurate, încât să permită tuturor factorilor din comunitate, participanţi la implementare, să îşi coordoneze eforturile şi resursele astfel încât să se dezvolte şi să colaboreze în beneficiul întregii comunităţi.

Pentru asigurarea succesului, planificarea strategică trebuie însoţită de promovarea, la nivelul administraţiei publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice şi să profite de oportunităţile apărute, în beneficiul comunităţii.

1.1. Locul turismului în dezvoltarea comunităţilor

Turismul reprezintă unul dintre cele mai dinamice sectoare economice, care înregistrează schimbări permanente şi o evoluţie ascendentă. Cunoaşterea tendinţelor, a provocărilor cu care se confruntă turismul mondial la începutul mileniului trei, a factorilor determinanţi care îşi vor exercita influenţa asupra activităţii turistice internaţionle în perioada următoare, a formelor de turism care vor înregistra ritmuri înalte de creştere, trebuie avută în vedere de către autorităţile centrale şi locale când elaborează politici, strategii, planuri şi programe de dezvoltare a turimului.

În societatea modernă se constată efectele negative ale dezvoltării omenirii. De aceea se pune problema unei noi interpretări a conceptului de dezvoltare, luându-se în considerare interdependenţele dintre proplemele mediului înconjurător, bunăstarea generală şi procesul creşterii economice.

În prezent, o atenție deosebită este acordată dezvoltării durabile a turismului. Principiile dezvoltării durabile trebuie să stea la baza politicilor statale, dar şi a inițiativelor private. Dezvoltarea durabilă a turismului este un tip de dezvoltare a activității de turism care pune accente pe valorificarea în prezent a resurselor, astfel încât să se mențină capacitatea de reproducere a acestora şi în viitor. Pentru industria turistică, dezvoltarea durabilă nu reprezintă o stare de armonie statică, ci mai degrabă un proces de schimbare, unde exploatarea resurselor, realizarea investițiilor, orientarea tehnologică şi evoluția instituțională trebuie să fie comparabile cu cerințele actuale şi viitoare. Dezvoltarea durabilă a turismului se poate realiza prin managementul tuturor resurselor, astfel încât să putem satisface economic, social şi estetic nevoile turiştilor, menținându-se integritatea culturală, procesele ecologice esențiale, diversitatea biologică şi sistemele de suport ale vieții.

România este una dintre națiunile Europei care a făcut paşi importanți pe calea integrării în Uniunea Europeană şi care se străduieşte să se apropie de standardele unionale în toate domeniile, inclusiv în domeniul turismului. Turismul reprezintă pentru Uniune o prioritate economică strategică, al cărui statut specific devine cel al unei industrii esențiale în creşterea economică şi un factor social important în realizarea diversității în unitatea comunitară şi în reducerea deosebirilor regionale. Dezvoltarea turismului este un sector de coeziune economică şi socială în cadrul Uniunii. Pentru ca factorii de decizie ai turismului românesc să ia cele mai bune măsuri, trebuie să cunoască caracteristicile şi tendințele în dezvoltarea turismului comunitar.

Ramură economică de interferență, de mare interes şi cu importante disponibilități, turismul românesc trebuie să devină o componentă dinamizatoare a sistemului economic global. Subsistem al economiei naționale, turismul suportă influențe din partea celorlalte subsisteme şi exercită, la rândul său, o influență crescândă asupra evoluției acestora. Sectorul turismului în România deține în prezent numai o cotă modestă din PIB (Produsul Intern Brut), în special datorită faptului că nu a fost sprijinit consistent de factorii de decizie, dezvoltarea sa fiind lăsat la voia întâmplării. Este unanim recunoscută capacitatea turismului de a deveni un sector primordial al economiei naționale, în contextul în care se vor îndeplini obiectivele naționale în acest domeniu.

1.2. Rolul turismului în dezvoltarea comunităților

Turismul este o industrie foarte complexă, sofisticată şi care cuprinde o mulțime de sectoare. Nici o altă industrie nu acoperă un grup de sectoare asociate atât de larg ca turismul. Este o combinație de industrii din întreaga

lume, de cea mai mare diversitate, cu o structură extrem de sofisticată. Pornind de la această afirmație, este evident că complexitatea fenomenului turistic necesită coordonare şi cooperare, pe care doar guvernul are autoritatea şi mecanismele de a le organiza. Guvernul are motive temeinice de a se implica în turism. Importanța economică şi socială a turismului, contribuția acestuia la creşterea calității vieții reprezintă argumente în ceea ce priveşte necesitatea intervenției. De asemenea, turismul poate contribui mai mult decât alte sectoare la realizarea unor obiective mai largi stabilite de guvern ca priorități, în interesul general al cetățenilor: combaterea sărăciei, îmbunătățirea condițiilor de viață, creşterea încasărilor valutare, intensificarea legăturilor dintre țări şi chiar obiective politice.

Turismul este un sector extrem de complex, care cuprinde activități din multe ramuri ale economiei naționale. Diversitatea celor implicați în acest sector presupune existența unui sistem de organizare a activității turistice, care să asigure coordonarea între diversele instituții şi organizații care se ocupă cu această activitate. Trebuie să existe, în afara coordonării centrale a activității turistice, o coordonare între reprezentanții organismelor de turism la nivel regional şi local.

Mecanismul complex de interacțiune între stat şi economia de piață implică necesitatea utilizării de către puterea publică a unor mijloace şi tehnici adecvate rolului dificil pe care statul este chemat să îl joace în economie. Rolul alocativ, distributiv şi mai ales reglator al statului presupune promovarea politicii economice. Politicile elaborate la nivel macroeconomic exercită un impact profund asupra activității agenților economici din turism. Statul deține un rol activ în transformarea mediului şi în acțiunile sale asupra altor factori, în scopul realizării obiectivelor pe care şi le propune. Mediul oferă întreprinderii un cadru ordonat, însă comportamentul agenților economici trebuie să țină cont de constrângerile specifice generate de politicile economice ale statului.

Instrumentele de politică economică produc anumite efecte asupra obiectivelor. Unele instrumente, cum sunt cele fiscale, monetare sau valutare au tendința de a avea efecte globale, adică acționează asupra mai multor obiective. Altele produc efecte specifice, cu caracter restrâns, acționând numai asupra sectorului turistic. Problema se pune de a afla legătura dintre obiective şi instrumente şi de a alege pe acelea cu impact mai larg şi mai eficiente. Pentru a înlătura fenomenele negative, sistemul economic ar trebui să reacționeze, mai întâi prin ajustarea sau reglarea fluxurilor resurselor şi redistribuirea veniturilor şi prin adaptarea instituțiilor la noile condiții. Când sistemul economic nu reuşeşte să acționeze adecvat, statul trebuie să acționeze. Politicile economice care îşi propun aprofundarea acțiunilor pentru relansarea sectorului turistic într-un trend pe termen lung (fiscală, monetară,

comercială) trebuie structurate în aşa fel încât dezvoltarea întreprinderilor turistice să fie sprijinită şi încurajată.

Statul trebuie să realizeze o politică adecvată şi să afirme o poziție clară şi coerentă în legătură cu turismul. El trasează direcțiile, fără a le impune, servind ca punct de reper pentru partenerii săi, atât politici, cât şi privați. Pentru a duce la bun sfârşit politica sa, statul trebuie să asigure coerența tuturor mijloacelor de intervenție de care dispune. El este dator să anticipeze ansamblul fenomenelor care pot avea influență asupra activității turistice, prin intensificarea acțiunilor de cercetare şi prospectare, prin lărgirea parteneriatului cu agenții economici privați sau organisme neguvernamentale şi integrând în ansamblul activităților sale de planificare dimensiunea europeană şi internațională.

De asemenea, experiența țărilor cu bogată tradiție în turism arată că planificarea turistică este necesară la toate nivelurile pentru a realiza un turism durabil, aceasta, deoarece ignorarea metodelor de planificare în turism poate conduce la probleme sociale şi de mediu, la o dezvoltare a activităților turistice inadecvată față de resursele existente. Este clar că se impune necesitatea elaborării unor planuri naționale de dezvoltare a turismului, care să permită armonizarea pozițiilor şi conjugarea eforturilor tuturor factorilor implicați în activitatea turistică. Rolul esențial în elaborarea unor astfel de planuri revine organismelor guvernamentale, ele având obligația să asculte, să analizeze şi să armonizeze punctele de vedere ale tuturor celor interesați. Colaborarea este cheia succesului în elaborarea planurilor de dezvoltare turistică la nivel național.

Autoritățile locale sunt din ce în ce mai implicate în dezvoltarea şi conducerea multor aspecte legate de turism. Ele ştiu cel mai bine ce prezintă interes în zonele pe care le administrează şi vor face tot posibilul pentru a atinge obiectivele de dezvoltare locală. O planificare corespunzătoare, o implementare eficientă a dezvoltării şi o conducere eficientă a sectorului turistic sunt esențiale, dat fiind avantajele pe care o dezvoltare durabilă a turismului le pot aduce unei zone.

Dezvoltarea durabilă a turismului depinde de raportul dintre administrația centrală şi cea locală prin care se armonizează interesele naționale cu cele locale. Prin planificarea atentă, implementarea sistematică a planificării şi un management inteligent, beneficiile pot fi maximizate, iar problemele minimizate. Relansarea rapidă a turismului românesc se va realiza nu numai prin acordarea de facilități fiscale pentru privatizare, stimularea investițiilor noi, ci şi prin desfăşurarea unor acțiuni de reglementare care să aducă normele turismului la caracteristici unitare, simplificate şi funcționale, dar mai ales prin realizarea unui parteneriat activ între stat, asociații patronale, profesionale, sindicale, în sensul practicării tuturor celor implicați în turism la luarea de decizii şi la stabilirea reglementărilor specifice.

1.3. Turismul şi dezvoltarea regională

Politicile şi planurile de dezvoltare regională din ultimii ani iau din ce în ce mai mult în considerare turismul, ca un sector strategic pentru asigurarea unei creşteri economice dinamice şi durabile a unor regiuni ce posedă un potenţial turistic important. Dezvoltarea regională trebuie să coreleze şi să integreze turismul printre celelalte componente ale economiei locale. Un bun proiect de dezvoltare durabilă, cuprins într-un program de dezvoltare regională, presupune investiţii cu atât mai puţin costisitoare în această activitate, cu cât integrarea este mai armonios realizată.

Politica de dezvoltare regională întăreşte rolul şi responsabilitatea administraţiei publice locale şi a organismelor regionale în dezvoltarea economică şi socială a fiecărei localităţi şi a regiunilor de dezvoltare, concomitent cu diminuarea implicării instituţiilor guvernamentale în astfel de activităţi. Astfel, politica de dezvoltare regională devine o componenţă esenţială a autonomiei locale.

Turismul poate deveni o componentă importantă a economiei naţionale, care să determine mutaţii importante în profil teritorial, contribuind la ridicarea economico-socială a unor regiuni rămase în urmă sau lipsite de alte resurse. Există tendinţa de dezvoltare a sectorului turistic în regiunile mai dezvoltate ale ţării (sud-est), observându-se o lipsă de preocupare a autorităţilor şi investitorilor faţă de zonele mai puţin dezvoltate (nord-est, sud-vest, nord-vest şi sud), cu toate că în aceste regiuni există importante atracţii turistice.

În România au fost elaborate parţial planuri generale de dezvoltare pentru fiecare regiune de dezvoltare. Având în vedere importanţa pe care o poate avea turismul în economia naţională, la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare ar trebui elaborate planuri de dezvoltare a turismului, care să evidenţieze problemele specifice regiunii respective şi măsurile care să permită ameliorarea dezvoltării turistice şi dinamizarea sectorului turistic pe termen mediu şi lung.

Aplicarea criteriilor dezvoltării durabile în turism induce aspecte specifice în conceperea programelor de dezvoltare regională care trebuie să abordeze în mod explicit spaţiul şi problemele economiilor şi comunităţilor locale. În termeni generali, dată fiind complexitatea dezvoltării turismului la nivel regional, aceasta este concepută ca un obiectiv pe termen lung ce va fi atins în mod gradual. Pentru început, atenţia se va concentra cu prioritate asupra provocărilor majore la adresa mediului, astfel încât vor putea fi admise unele compensări în privinţa schimbărilor pozitive şi negative în componentele funcţiei bunăstării. Însă dezvoltarea puternică, ce implică îmbunătăţirea tuturor componentelor funcţiei bunăstării, fără a permite declinul nici uneia dintre ele, reprezintă scopul final.

Aşezată asemenea judeţului Caraş-Severin, din care face parte, în extremitatea sud-vestică a ţării, la poalele platoului alpin al singurului munte cu nume de floare, Semenic, în inima verde a Banatului Montan, comuna Brebu Nou se înfăţişează vizitatorului şi drumeţului deopotrivă ca o rustică şi pitorească vatră naturală, ca o îmbietoare oază de sănătate şi agrement, a cărei variată şi încântătoare peisagistică, arhitectură populară şi spiritualitate locală specifică impresionează încă din primul moment pe oricare iubitor de natură, de drumeţie, de inedit şi de frumos.

Comună specific montană, cu case îngrijite şi anexe gospodăreşti chibzuit înjghebate în jurul lor, aşezată pe un platou de eroziune ce se întinde spre nord de Semenic, comuna este situată la o altitudine ce variază între 809 şi 1.100 m şi se învecinează la sud cu comuna Teregova, la vest cu Văliugul, la sud-est cu satul Goleţ, iar la nord-est cu comuna cunoscută şi apropiată de sufletul localnicilor, Slatina-Timiş.

Principalele localităţi de acces spre comună sunt municipiile Reşiţa şi Caransebeş. Posibilităţi de acces spre această localitate există atât pe calea ferată cât şi pe şosele, precum şi pe drumul transeuropean E70, drumurile naţionale DN 6 şi DN 58 precum şi pe drumul judeţean DJ 582 modernizat.

Comuna, în perimetrul ei actual, care la începutul acestui al treilea mileniu îşi aniversează 182 de ani de existenţă, s-a constituit, ca entitate rurală, spirituală şi etnografică, în prima treime a secolului al XIX-lea, mai precis în anul 1828, pe timpul împăratului Franz I, prin colonizarea „pemilor“ germani, care s-au adăugat celor peste treizeci de etnii ce conviețuiesc în armonie pe străvechea vatră de istorie şi civilizaţie a Caraş-Severinului. Denumirile pe care le-au purtat cele două sate ale ei au fost de Weidenthal - Temesfö, Temeschursprung, pentru Brebu Nou, şi Wolfsberg - Szörenyordas pentru Gărâna. Cele două sate şi comuna în întregul ei au aparţinut, pe rând, fostului judeţ Severin, fostei regiuni Banat, iar după reorganizarea administrativ-teritorială din anul 1968 aparţin actualului judeţ Caraş-Severin, păstrându-şi neschimbate, de-a lungul timpului, vetrele lor iniţiale.

Cap. 2. Evaluarea ofertei turistice în zona Gărâna

Până la Primul Război Mondial nu a existat practic un turism organizat în Munţii Banatului. Pe vastul platou de peste 4.000 hectare, situat între vârfurile Piatra Gozna, Semenic şi Poiana Nedeii, rătăceau în voie numai ciobanii cu turmele lor, venind de la stânele de pe valea Nergăniţei. De două ori pe an, la Sfântul Ilie în 20 iulie şi la Schimbarea la Faţă în data de 6 august, ţăranii români din împrejurimi urcau la Baia Vulturilor pentru a se scălda în apele reci ale acesteia, în credinţă că ele aveau puteri miraculoase. În restul anului, aceiaşi ţărani mai ajungeau pe platou pentru a cosi fânul

bogat care se întindea până la culmi. În acele vremuri, apariția a câte unui turist iubitor al naturii era extrem de rară în Munții Banatului.

După 1911, în localitățile montanistice bănățene s-au constituit cercuri turistice „Prietenii naturii“, însă nici aceştia nu au fost tentați de la început de vizitarea acestei zone turistice. Primele lor călătorii vizau regiunea Dunării, cu Cazanele, Porțile de Fier şi insula Ada-Kaleh, sau Munții Retezat, mult mai impunători. Abia după anul 1920, preotul romano-catolic Paul Fulda şi profesorul de matematică Bruno Windhager au început să orieteze tineretul către drumețiile montane. Ultimul a creat o organizație de cercetare şi a construit, împreună cu membrii acesteia, primul adăpost pe culme. Tot el a acordat o mare atenție potențialului turistic al Gărânei, asociindu-se cu birtaşul Jakob Weinfurter din localitate în lansarea sporturilor de iarnă, în special a schiatului, în acea zonă mirifică.

Pe lângă tineret, Fulda şi Windhager au căutat să-i atragă şi pe muncitorii reşițeni în activitățile turistice. Ei au ținut prelegeri în acest scop în fața Comitetului de educație muncitorească. În anul 1925, profesorul de germană Alexander Tietz a înființat grupul denumit „Wandervogel“ care căuta să impună modul civilizat de drumeție şi îl asocia cu remarcabile realizări în domeniul cultural.

Un alt centru de pornire al turismului bănățean a fost Oravița. Animator al acestui fenomen a fost acolo Ion Băiaş, care din anul 1930 începea să conducă drumeți către Munții Semenicului. În anul următor, el a ridicat în apropierea izvoarelor Nergăniței, pe terenul Comunității de avere, o primă colibă din scânduri, care avea două încăperi pentru turişti.

Tot la îndemnul său, în anul 1933 i s-a asociat medicul orăvițean Gheorghe Runcan, cumpărând împreună două livezi de pe versantul din stânga al văii Goznei. Pe acel teren a început în toamnă zidirea primei cabane adevărate de pe Semenic, “Cabana lui Ion ăl mic” (adică Ion Băiaş), punându-se în acest fel bazele stațiunii.

În efortul lor de a cuceri munții Semenicului, aceşti pionieri ai turismului bănățean au întâlnit în drumul lor către culme o serie de localități montane care aveau chiar ele însele un potențial remarcabil în acest sens. De aceea, primele lucrări dedicate Semenicului şi obiectivelor sale turistice nu uitau să amintească de Văliug, de Gărâna sau de Brebu Nou, etape obligatorii în urcuşul către vârf.

Văliug = Franzdorf era descris în 1936 de inginerul Ion Păsărică drept o „liniştită stațiune climatică”, aflată la altitudinea de 645 m, la 20 km sud-est de Reşița. Climatul era „subalpin, fără vânturi şi un aer bine ozonat de întinsele păduri de brazi dimprejur”. El avea „căsuțe curate şi înşirate în ordine de o parte şi de alta a drumului principal şi care par că-ți surâd de bucurie”. Pe teritoriul său curg atât râul Bârzava, cât şi pârâul Goznuța. Populația

era formată din românii băştinaşi, din colonişti austrieci, din bufeni (olteni), emigraţi din cauza asupririi turceşti.

Şi Gheorghe Runcan menţiona Văliugul în anul 1947, când avea peste 2.500 de locuitori. Populaţia era majoritar românească (în special bufeni), existând şi germani. Frumoasa comună deţinea restaurante, măcelării, brutării, prăvălii de coloniale, oficiu poştal, ocolul silvic al Societăţii U.D.R. cu un cămin propriu şi centrală telefonică. În apropiere se aflau barajul de la Breazova, înalt de 27 m, şi funicularul către vărful Semenicului. De asemenea, o serie de poteci urcau în direcţia muntelui.

Gărâna = Wolfsberg, la 36 km de Reşiţa, se afla conform lui Ion Păsărică, „în regiunea romantică şi plină de legende a Munţilor Semenicului, înconjurată din toate părţile de imenşi codri nepătrunşi încă de fiinţe omeneşti, în care fauna alternează cu flora cea mai bogată, reprezentată prin superbe exemplare de brazi şi fagi ce răspândesc efluvii îmbălsămate de răşină". Altitudinea sa era de 1.000 de metri, iar locuitorii erau exclusiv germani. Era deja declarată drept „staţiune climatică", dar nu deţinea încă sanatorii sau vile speciale. „Se găsesc însă numeroase case ţărăneşti, curate, văruite, împodobite cu diverse motive şi mobilate simplu, dar cu tot ce e necesar". În anul 1936 continua să joace un rol important restaurantul lui Weinfurter, care servea vizitatorilor mese atât cu regim, cât şi fără.

De la gara din Slatina-Timiş, un autobuz parcurgea distanţa de 26 km până la Gărâna, pentru o taxă de 120 lei adulţi şi 60 lei copiii. La 10 minute distanţă de staţiune se afla un ştrand cu plajă, „lângă o minunată pădure de brazi". Şi până acolo circula un autobuz „cu taxă mică de dus şi întors". Pe perioada verii, la Gărâna locuia medicul Karl Luft, originar din Viena şi stabilit la Reşiţa, fiind la „dispoziţia publicului". Iarna aveau loc competiţii de schi şi săniuţe, de unde i s-a tras denumirea de „Sinaia Banatului".

În 1947 se spunea că locuitorii Gărânei ar fi fost de fapt de origine cehă, însă germanizaţi, cunoscuţi sub numele de „pemi" (Bohemia). Era un loc iubit de vilegiatură. Continua să domine marele restaurant şi hotelul lui Weinfurter, înconjurat de case particulare pentru oaspeţi, prăvălii, măcelării şi brutării.

Brebu Nou = Weidenthal era amintit doar de Ion Păsărică, fiind situat „pe romantica şosea Slatina - Timiş - Reşiţa, lângă apa zburdalnicului râu Timiş". Este situat la o altitudine crescătoare cu începere de la 900 m. Era locuit de 1.200 de germani, „care acum vorbesc cu toţii româneşte". Era recomandat pentru bolnavii de nervi, de Basedow, catar pulmonar şi al căilor respiratorii şi de anemie, în schimb era contraindicat celor cu tuberculoză avansată.

Pe platoul Semenicului, o atracţie specială a exercitat-o dintotdeauna asupra turiştilor Baia Vulturilor (Adler-Bad), un izvor de apă foarte

rece (4-6 grade Celsius), având un diamteru de circa 4 m. Altitudinea la care se află este de 1.421 m. Conform legendei transmise de medicul Runcan, acolo „vulturii îşi scaldă puii lor şi de aceea ei sunt sănătoşi şi trăiesc mult". De sărbătorile amintite mai sus, românii mergeau în procesiune acolo şi se îmbăiau. În anii 30, când Ion Băiaş şi preotul Miron Mănescu din Văliug au curăţat şi amenajat lacul, au găsit pe fundul lui monede din 1740.

Între anii 1945-1946 societatea U.D.R. a construit un funicular cu plecare din valea Goznei, la 3,5 km de Văliug, şi cu sosire pe culmea Semenicului, traseu pe care îl străbătea în 30-35 de minute. Conform statisticii medicului Gheorghe Runcan, în anul 1947 pe platoul Muntelui Semenic se aflau nu mai puţin de 18 cabane, cu câteva sute de locuri de cazare. Cea mai mare era cabana U.D.R., cu 100-120 de locuri, dotată cu sală de joc, confort, telefon public, apeduct cu apă caldă şi rece, curent electric şi sobe cu teracotă, fiind deschisă tot anul. Cabana Lighezan, cu sală de mese, avea 20-25 de locuri. Pe lângă acestea, mai erau cabanele familiare: dr. Gheorghe Runcan din Oravița, reşiţenii Gheorghe Vucu, I. Feher, Markovski, Alexandru Costeanu, Apeldauer, Zipfl şi I. Zyma şi timişorenii Ion Negru, I. Nichici, Kohn, dr. Marin şi Bandu, dr. Galetaru şi Cârloabă, toate cuprinzând câte 3-4 camere.

O contribuţie importantă la dezvoltarea turismului pe munţii Semenic au avut-o membrii Clubului turistic din Oravița, conduşi de Ion Băiaş şi de profesorul Ilie Rusmir. Ei au construit şoseaua dintre Prislop şi Semenic şi au amenajat o cabană, distrusă din păcate de un incendiu în anul 1942. Alţi promotori ai dezvoltării staţiunii au fost preoţii M. Mănescu şi E.Servou din Văliug, Alexandru Costeanu şi membrii Clubului sportiv U.D.R. din Reşiţa, dar în special inginerii Alexandru Popp şi Cornel Manciu, directori ai Societăţii, artizani ai construirii funicularului, a liniei telefonice şi a confortabilei cabane a U.D.R.-ului.

Stadiul la care ajunsese turismul din munţii Semenic în 1947 era astfel descris de medicul Runcan: „Seara adeseori se organizează întruniri vesele, cu muzică şi dans la cabană, iar alteori se fac şezători în jurul focului de tabără, sub imensa boltă înstelată a cerului senin. Iarna se organizează diferite concursuri sportive, iar în zilele calde şi senine, în bătaia soarelui de iarnă, şedinţe de helioterapie". În acest mod începuse să fie folosită staţiunea montană. Era desigur un start promiţător, ţinând cont că majoritatea staţiunilor din ţară s-au dezvoltat mult mai târziu.

Comuna Brebu Nou are în componenţă două sate: Gărâna şi Brebu Nou. Dintre cele două sate, numai satul Gărâna a răspuns la dezvoltarea lui privind turismul, devenind astăzi o renumită şi căutată staţiune montană. De aceea supunem analizei prin acest studiu de dezvoltare al turismului acest sat de munte: Gărâna.

Satul Gărâna este situat în judeţul Caraş-Severin, la 36 km de Reşiţa şi 26 km de Slatina Timiş, în regiunea romantică şi plină de legende a Munţilor

Semenic, înconjurată din toate părțile de imenşi codri nepătrunşi de ființe omeneşti, în care fauna alternează cu flora cea mai bogată, reprezentată prin superbe exemplare de brazi şi fag ce răspândesc fluvii îmbălsămate de răşină. Aşezată într-o zonă splendidă a versantului nordic al Muntelui Semenic, în apropierea lacului Trei Ape, Gărâna, un sat tipic de munte pe coama unui deal, are o altitudine de 1.000 m deasupra mării şi este socotită ca o staţiune de înălţime cu mari perspective în viitor.

Datorită climei moderate, cât şi aerului bogat în ozon şi raze ultraviolete, a devenit o staţiune climatică şi de vilegiatură foarte apreciată atât de bănăţeni, cât şi de turişti din restul ţării şi din străinătate.

Culmea Petriceli, ce se înalţă deasupra staţiunii, o apără de vânturile ce se abat dinspre apus şi miazănoapte, iar terenul deschis spre miazăzi şi răsărit primeşte în valuri avalanşa de raze ultraviolete ce acţionează într-un mod atât de binefăcător asupra organismului.

Ca urmare a fragmentării sale intense datorită pâraielor care afluiesc spre sat, platoul pe care este aşezată localitatea a fost rupt în cuburi, pantele sale - ce coboară spre Valea Grădişte - având coame rotunjite, line, despărţite de văi dese, cu versanţi în pantă continuă, ce au înălţimi medii şi mari, aşa cum sunt Cracul Brebului, Culmea Gărâna, Dealul Spini şi Dealul Prislop.

Asemenea întregii zone montane de la poalele Munţilor Semenic, populaţia din Gărâna a suferit puternice influenţe demografice şi etnoculturale dinspre satele Banatului Montan. Rezultatul acestor influenţe se regăseşte în portul, tradiţia şi graiul. Ceea ce reprezintă puncte forte în dezvoltarea turistică a localităţii. Păstrarea acestui patrimoniu etnocultural trebuie să se înscrie, alături de dezvoltarea infrastructurii şi a utilităţilor, între obiectivele principale ale strategiei de dezvoltare a localităţii.

Poziţia localităţii Gărâna pe platoul de la poalele Munţilor Semenic determină varietatea şi structura reliefului, tipul de vegetaţie şi lipsa surselor de poluare, elemente determinante în constituirea cadrului natural al teritoriului administrativ ce-i aparţine. Prin urmare, localitatea beneficiază de locuri atractive, pitoreşti, cu un climat favorabil recreării şi petrecerii timpului liber, de numeroase obiective turistice spre care se îndreaptă anual numeroşi turişti.

Cadrul natural al zonei se înscrie în tabloul potenţialului turistic cu o mare complexitate, diversitate şi atractivitate peisagistică, aceasta reflectându-se în structura şi valoarea lui. Valoarea peisagistică şi atractivitatea locurilor sunt date de structura geologică manifestată prin formele de relief montan, de reţeaua hidrografică şi de învelişul forestier care ocupă cea mai mare parte din suprafaţă.

2.1. Prezentare generală

Potențialul turistic reprezintă ansamblul de elemente naturale, economice şi cultural-istorice de interes turistic, care conferă unui teritoriu dat o anumită funcționalitate turistică şi care constituie premise pentru dezvoltarea activității de turism. Ținând cont de implicarea umană la crearea acestor resurse, potențialul turistic poate fi : potențial turistic natural şi potențial turistic antropic.

Poziționarea geografică a satului Gărâna în zona montană din sud-vestul țării favorizează dezvoltarea turismului sub forme diverse. Accesul este facilitat de infrastuctura rutieră şi feroviară bună ce face legătura din municipiile Reşița şi Caransebeş cu Timişoara, dar şi cu Europa Occidentală. Satul Gărâna atrage anual mai mult de 14.000 de vizitatori.

Potențialul turistic al satului Gărâna îmbină elemente ale cadrului natural cu valorile culturale şi istorice.

Valoarea şi diversitatea potențialului turistic existent pe teritoriul administrativ al satului Gărâna sunt premise care favorizează modalități multiple de petrecere activă a timpului liber, de odihnă, de recreere şi de practicare a unor forme de turism, în concordanță cu oferta turistică a zonei.

În perspectivă, satul Gărâna se va dezvolta ca un important centru al turismului montan din Banat, un pol al sporturilor de iarnă, datorită unui potențial schiabil generos şi a unui cadru natural deosebit de atractiv.

Turismul de sfârşit de săptămână este o formă din ce în ce mai apreciată. Locuitorii din marile centre urbane din apropiere doresc să-şi petreacă sfârşitul de săptămână în locuri nepoluate, departe de aglomerație şi stresul marilor oraşe. Apropierea de municipiul Timişoara, dar şi poziția localității în apropierea Munților Semenic, favorizează accesul unor importante fluxuri dinspre municipiul reşedință de județ sau dinspre alte oraşe mari spre zona montană a Gărânei. Practicarea acestei forme de turism este în evoluție continuă.

2.2. Analiza potențialului turistic

Prin potențialul său, atât natural cât şi antropic, stațiunea Gărâna se impune atât pe plan național cât şi internațional, aflându-se în acelaşi timp printre principalele zone turistice din Munții Banatului.

Potențialul natural şi antropic nu este însă suficient pentru dezvoltarea unei zone turistice, el trebuie susținut de un management adecvat zonei, de o putere economică şi de o strategie bine pusă la punct, în vederea amenajării cadrului turistic existent, cât şi a demarării unor noi proiecte în obținerea unor venituri complementare, dar şi a ridicării nivelului de trai.

Harta Banatului Montan (extras)

Potențialul turistic reprezintă oferta turistică potențială a zonei, care împreună cu baza tehnico-materială şi cu infrastructura generală şi turistică formează oferta turistică reală sau patrimoniul turistic.

Varietatea resurselor turistice, specificul, influența lor în activitatea turistică duc la delimitarea a două categorii de potențial turistic, şi anume: natural şi antropic.

Potențialul turistic natural cuprinde elementele oferite de cadrul natural - relief, climă, rețea de ape, vegetația, urmărind atragerea fluxului de turişti în vederea petrecerii vacanțelor.

Potențialul turistic antropic cuprinde creațiile omului de-a lungul timpului, concretizate în elemente de cultură, istorie, artă şi civilizație, care prin caracteristicile lor atrag grupurile de turişti.

2.2.1. Analiza potențialului turistic natural

Potențialul turistic natural mai este cunoscut şi sub numele de ofertă turistică primară şi este alcătuit din totalitatea resurselor naturale valorificabile în scopul practicării activității de turism, cum ar fi relieful, clima, resursele de apă, fauna şi vegetația.

Localitate specific montană, Gărâna este aşezată pe un platou de eroziune ce se întinde spre nord de Munții Semenic. Satul este situat la o altitudine ce variază între 809 si 1.100 m. Platoul pe care este aşezată localitatea a fost rupt în cuburi. Pantele sale, ce coboară spre Valea Grădişte, au coame rotunjite, line, despărțite de văi dese, cu versanți în pantă continuă şi au înălțimi medii şi mari, cum ar fi Cracul Brebului, Culmea Gărâna, Dealul Spini şi Dealul Prislop.

Terenul platoului este stabil, fără fenomene fizico-geologice, crovuri de alunecare sesizându-se doar pe marginea lacului de acumulare Trei Ape. Ele au apărut în porțiunile cu deluviu argilos al respectivei zone, în urma ploilor torențiale căzute după 1970.

Din punct de vedere geologic, localitatea se încadrează zonei de şisturi cristaline reprezentată de gneise şi micaşisturi - care constituie roca de fundament a teritoriului. La suprafață, peste şisturile cristaline, este dispusă o pătură deluvială de nisipuri argiloase sau argile nisipoase, în care sunt intercalate fragmente de rocă - straturi care măsoară, în general, 1-2 m grosime şi ating doar sporadic şi local grosimea de 2-4 m.

În partea de nord-est a Semenicului se dezvoltă aşa-numita „serie de roci", formată din roci de erupție. Rocile eruptive din masiv se prezintă sub formă de petice şi alcătuiesc aşa numita „provincie magmatică a banatitelor", iar în cristalinul getic al Semenicului se găsesc intrusiuni de pegmatite, formate din cuarț şi feldşpat.

Din punct de vedere al condițiilor climatice, satul se află situat în plină zonă montană, beneficiind de un climat temperat continental care este influiențat de curenții de aer rece, caracteristic climei montane. Drept urmare, verile în localitate sunt plăcute, răcoroase şi umede, temperatura medie multianuală a lunii iulie variind între + 18°C şi + 25°C, în timp ce iernile sunt reci şi chiar geroase, cele mai coborâte temperaturi înregistrându-se în lunile februarie şi martie, şi alternează între - 11°C şi – 22°C. Stratul de zăpadă ce se depune în timpul iernii persistă uneori chiar până în luna mai, iar adâncimea de îngheț a solului se situează la 70 cm.

În zona Gărâna, cele mai multe precipitații, din punct de vedere cantitativ, cad de regulă în luna martie, iar cele mai puține în luna octombrie.

Privită din punct de vedere hidrologic, comuna este situată în zona de obârşie a râului Timiş, format din unirea a trei pâraie, care, prin zăgăzuire, au format cunoscutul lac de acumulare Trei Ape.

Pâraiele amintite prezintă numeroase văi afluente între care : Valea Stâncii, Valea Baciului, Valea Lupului şi Ogaşul Vilei, care găzduiesc la obârşie un număr mare de izvoare cu debite permanente, caeea ce le şi conferă caracterul de eroziune activă, diminuată sensibil în prezent de crearea marelui lac de acumulare din marginea satului.

Apa freatică prezintă nivele coborâte sub adâncimea de 6 m, şi circulă prin fisurile şi crăpăturile rocii de bază impermeabile, ceea ce şi explică prezența ei în fântânile localnicilor, la adâncimi cuprinse între 6 şi 11 m, precum şi prezența deselor izvoare din perimetrul şi vecinătatea localității.

Masivul Semenic constituie, de fapt, nodul hidrografic din care se desprinde un buchet de râuri, dintre care cele mai importante sunt Timişul, Nera şi Bârzava. Acest din urmă râu, care traversează în lungul său oraşul de reşedință al județului, izvorăşte de sub poalele masivului Cracul Roşu şi îşi adună apele de pe o suprafață de 1.159,20 km^2. Râul are o lungime de 158,31 km, bazinul său este asimetric, iar între izvor şi localitatea Văliug cursul său prezintă un aspect de defileu.

Vânturile predominante în localitate bat din direcția nord-nord-est şi sud - sud-vest şi ating, în mod obişnuit, viteze maxime de 7,8 m/s, iar platourile localității sunt acoperite cu ceață cam 100-120 de zile din an. În zilele însorite şi senine însă, de aici se pot vedea în depărtare spinările munților Țarcu şi Muntele Mic, în vreme ce de pe Muntele Semenic se poate desluşi panglica argintie şi şerpuitoare a Dunării, ce scaldă extremitatea sudică a județului pe o lungime de 60 km.

Microclimatul localității beneficiază de o aeroionizare ridicată şi o ozonare puternică, comparabile cu cele din Covasna şi Sinaia, ceea ce oferă largi posibilități suferinzilor de boli cardio-vasculare şi ale aparatului respirator pentru tratarea şi ameliorarea stării lor de sănătate.

Localitatea dispune de toate utilitățile necesare în gospodărie. Satul Gărâna este electrificat şi racordat la sistemul energetic național din anul 1969. Carosabilul este asfaltat. Localitatea este conectată, de asemenea, la rețeaua de telefonie automată. Gărâna dispune de rețea proprie de alimentare cu apă potabilă.

Principalele localități de acces spre sat sunt municipiile Reşița şi Caransebeş. Posibilități de acces spre această localitate există atât pe calea ferată cât şi pe şosele, precum şi pe drumul transeuropean E 70, drumurile naționale DN 6 şi DN 58 şi pe drumul județean DJ 582 modernizat**.**

Din Gărâna, turistul poate accede uşor spre complexele turistice de pe Muntele Semenic, precum şi spre cele de la Văliug şi Crivaia, aflate la 10 şi respectiv 14 km distanță de localitate.

În trecere spre Gărâna, lângă Văliug, turistul va putea vizita complexul hidroenergetic Breazova, cel mai vechi din țară: construit în 1908 - 1909, a cărui oglindă de apă ocupă o suprafață de 12,6 ha.

În amonte de acesta, drumețul va putea contempla şi al doilea mare lac de acumulare de aici - Lacul Gozna, care are o lungime de 3 km, stațiunea turistică Crivaia şi păstrăvăria de la Vila Klaus.

Ajuns la Gărâna, turistul va fi cu siguranță atras şi fermecat de semeția provocatoare a muntelui şi frumusețile lui sălbatice, de fauna diversă şi abundentă a pădurilor din jur, de flora ce pastelează poienile înierbate ale platourilor şi văilor şi va dori cu siguranță să le cunoască cât mai îndeaproape, străbătând traseele turistice care brăzdează masivul Semenic în lung şi în lat.

Pentru a cunoaşte cât mai bine toate aceste frumuseți şi a se putea bucura de splendoarea şi pitorescul acestor locuri, cei ce îşi petrec vacanțele la Gărâna vor putea efectua, după preferințe, excursii mai lungi şi mai scurte prin împrejurimi.

Zona de vegetație, în care pădurea ocupă cea mai mare parte a regiunii, este dominată de esențe foioase şi conifere, în rândul cărora un loc preponderent îl ocupă fagul, gorunul, carpenul, frasinul, mesteacănul, pinul şi bradul. În fauna adăpostită de pădure se găseşte: lupul, iepurele, vulpea, veverița şi o largă varietate de păsări, între care se numără: pițigoiul, mierla, bufnița şi grangurele. În flora spontană preponderente sunt: afinul, mura, zmeura, frăguțele, măceşul, ciupercile şi bureții de fag. Florile ce colorează împrejurimile localității sunt: brânduşele, viorelele sălbatice şi margaretele care bucură privirile însetate de frumos ale drumeților şi turiştilor.

2.2.2. Analiza potențialului turistic antropic

Potențialul turistic antropic mai este cunoscut şi sub numele de ofertă turistică secundară şi cuprinde totalitatea resurselor create de om şi

valorificabile din punct de vedere turistic. În ceea ce priveşte localitatea Gărâna putem aminti: exponate muzeistice, casă memorială, datini şi obiceiuri.

Localitatea Gărâna reprezintă îmbinarea perfectă între tradiție, istorie, spiritualitate şi modernism. Toate acestea alături de ospitalitatea recunoscută a localnicilor fac din acest sat un important centru turistic la poalele munților Semenic.

Cele mai importante obiective turistice, pe care Gărâna le oferă vizitatorilor săi, sunt:

Vestigii istorice - moara,
Casă memorială,
Arta populară,
Gastronomia,
Sărbători şi festivaluri.

Moara

Moara datează de la începutul secolului al XIX- lea. Este un adevărat exponat muzeistic în aer liber. Ea a fost construită în anul 1832. Joagărul de alături a fost ridicat în anul 1842 şi înlocuit cu unul nou în anul 1865.

Mecanismul morii este format dintr-o roată hidraulică „cu bătaie sus", sau altfel spus, cu admisie superioară care pune în mişcare volantul, precum şi din două roți care antrenează angrenajul celor două mori cu pietre, melița, moara cu site şi moara de cernut, care sunt activate, la rândul lor, cu ajutorul unor curele de transmisie.

Fiecare moară are în compunerea ei o piatră inferioară rotundă fixă, care sfărâmă boabele, şi una alergătoare. Ambele sunt prevăzute cu câte un jgheab, unul mai adânc şi unul mai plat, menirea celui mai adânc fiind aceea de a măcina grăunțele, iar a celui neted de a împinge măcinarea spre exterior. Turiştii o pot vedea chiar şi acum, dupa 168 de ani, îndeplinindu-şi cu conştiinciozitate obişnuitele ei funcții practice, ori de câte ori este solicitată.

Port popular german la Gărâna

Casa memorială „Heimatstub'n zu Wolfsberg" a fost înființată în februarie 2006 de către Günter

Diemer, un investitor german, care oferă o combinație între vechi şi nou, bazându-se pe motto-ul: „Aşa am trăit înainte - aşa trăim şi acum". Investitorul a amenajat această casă memorială în stilul unei gospodării de germani din trecut, cu interioare mobilate în stil vechi, pentru a face cunoscut şi următoarelor generații modul de viață şi trai al „pemilor" din Gărâna.

Casa memorială, amenajată ca un muzeu, oferă vizitatorilor ei confort, relaxare, bună dispoziție şi aer curat şi este o combinație perfectă pentru toate vârstele.

Camerele sunt aranjate în acelaşi stil cum au locuit pe timpuri „pemii". Cu păpuşile expuse se aduce un pic de viață în camere şi se vrea reprezentat traiul de pe vremuri.

Cameră muzeu la Heimatstub'n în Garâna

Fosta bucătărie de vară a fost transformată în cameră de servit ceaiul. Ea oferă un refugiu, cu liniște, căldură şi intimitate, dar nu în ultimul rând un loc unde se pot servi diferite sortimente de ceaiuri - din plante tipice din Gărâna, dar şi din alte zone.

Aranjament în barul casei-muzeu

Camera de servit țuică este locul potrivit pentru degustarea diferitelor băuturi: țuică, vin, bere, sucuri, băuturi pentru toate gusturile. Aranjamentul barului este realizat cu mese şi scaune din trunchi de copac. Este un aranjament deosebit şi foarte potrivit pentru acest loc.

Investitorul s-a străduit ca, pe lângă interiorul casei, să arate cum era amenajat şi exteriorul ei - anexe gospodăreşti, curte şi grădină.

Fântâna este veche, săpată şi zidită manual şi are o adâncime de circa 15 metri. De remarcat este răbdarea şi întreaga muncă pe care au prestat-o oamenii aceştia. În grajd şi coteț se arată cum a fost condusă pe timpuri o gospodărie. Uneltele vechi expuse pe pereți povestesc despre muncile grele din trecut.

Şi iarna, ca şi vara, grădina este fermecătoare. Asta l-a inspirat pe investitor şi aşa s-a născut planul pentru viitorul său proiect - un loc de joacă pentru copii, un parc luminat cu lanțuri de beculețe, loc ideal pentru plimbări romantice şi nu în ultimul rând cu priveliştea minunată spre munți.

Biserica romano-catolică din Gărâna este un adevărat monument al genului şi a fost ridicată în anul 1869.

Din istoricul parohiei locale ne reține atenția soarta celor două clopote ale bisericii, procurate în anul 1875 şi care au fost rechiziționate de armată în timpul Războiului Mondial. Orga cu tuburi din lemn a bisericii a fost construită la Szeged în Ungaria. Orga electronică de care biserica dipune în prezent a fost donată acesteia de către organizația „Caritas“ din Freiburg / Germania.

Piatra de temelie a bisericii a fost pusă în anul 1869, dar construcția a fost terminată în anul 1871. În anul 1879, turnul bisericii a fost acoperit cu tablă. Clădirea parohiei din Gărâna a fost construită întâi din lemn, iar apoi în anul 1875, din cărămidă şi piatră. Într-un incendiu din anul 1904, clădirea parohiei a ars în întregime şi a fost reconstruită şi extinsă în anul 1905 şi renovată între anii 1972 - 1975.

Viața în Gărâna este marcată de o serie de evenimente, sărbători şi festivaluri care au loc anual. Aceste tradiții sunt bine păstrate în aceste locuri. Există multe ocazii de sărbătoare, cum ar fi sărbători religioase, dar mai sunt şi alte manifestări culturale, cum ar fi Tabăra de pictură şi sculptură în aer liber, Festivalul de jazz şi Festivalul de folk.

Oameni evlavioşi, cu credință în Dumnezeu, pemii țineau cu sfințenie sărbătorile religioase celebrate de biserica romano-catolică. Ei aveau însă şi câteva sărbatori locale tradiționale, cum ar fi în 2 iulie pelerinajul anual cunoscut sub numele de „Wallfahrt", Sărbătoarea recoltei „Korn-Männerbal" avea loc cu regularitate la sfârşitul lunii august, începutul lunii septembrie, de Sfânta Ecaterina în jurul datei de 25 noiembrie se organiza „Katreinball" sau „Katerineball", de Sfântul Silvestru „Silversterball" (31 decembrie).

Singura sărbătoare care se mai ține în prezent şi prezintă un eveniment deosebit din viața localnicilor este „Kirchweih"-ul sau „Kirwafest", cum mai este denumită prăzmuirea hramului bisericii. El ținea înainte vreme de trei zile şi avea loc ca şi astăzi în apropierea zilei de 15 octombrie a fiecărui an.

Pregătirile sărbătoreşti încep cu alegerea din pădure a celui mai impunător brad şi continuă cu împodobirea lui cu panglici multicolore, la una din casele cu fete din sat.

În dimineața zilei de duminică, fetele satului, îmbrăcate în frumosul şi coloratul lor port tradițional, duc la biserică felurite roade ale pământului, care sunt binecuvântate de preot în timpul slujbei religioase.

După slujbă, bradul este adus de către feciorii satului şi invitații la festivitate, până la locul unde urmează să fie înălțat şi fixat. Alaiul este însoțit de muzică, iar feciorii care poartă pe umeri bradul sunt flancați de fetele frumos gătite în portul lor sărbătoresc şi participă împreună la ridicarea bradului, „Kirchweipam"-ul, căruia i se mai adaugă la destinație pe lângă panglicele multicolore şi o pălărie, un batic şi o sticlă cu băutură. După înălțarea bradului, feciorii şi fetele încing în jurul bradului o horă mare şi continuă să danseze până aproape de prânz, când, împreună cu invitații pleacă să servească masa.

După amiază, în sala căminului cultural, îşi prezintă programul formațiile folclorice locale şi cele invitate, după care urmează petrecerea şi dansul.

„Kirchweih" la Gărâna

Asemenea obiceiurilor şi tradiţiilor ce caracterizează şi definesc personalitatea lor, portul „pemilor" are particularităţile lui distincte, iar stilul său specific precum şi bogăţia lui coloristică şi compoziţională, inconfundabile şi remarcabile în ansamblul lor, au darul să încânte privirile iubitorilor de frumos.

Portul tradiţional al bărbaţilor este relativ simplu şi destul de sobru. El este format dintr-un costum confecţionat din stofă de culoare verde închis, cămaşă albă şi pălărie de aceeaşi culoare ca şi costumul, pantofi negri sau cipici confecţionaţi din stofă sau catifea neagră.

În contrast evident cu această sobrietate austeră a îmbrăcămintii bărbăteşti, portul femeilor şi fetelor este de o bogăţie coloristică şi compoziţională remarcabilă şi se ilustrează la femeile mature prin următoarele piese: cămaşă albă cu dantele la mâneci, confecţionate din caşmir negru împodobit cu floricele colorate şi paspolat cu roşu, verde sau albastru, subfustă albă, foarte creaţă, bine apretată şi cu danteluţă în partea de jos, fusta de culoare albastră cu pătrăţele de aceeaşi culoare în ţesătură, sau roşie cu buline albe ori floricele, bluza de obicei din acelaşi material cu

„Kirchweih" cu oaspeţi şvabi din Banatul de şes

Port femeiesc la Gărâna

fusta, şorţ de culoare roşie, verde, albastră, gri, ciorapi tricotaţi cu dungi sau maro şi pantofi de culoare neagră sau cipici din catifea sau stofă neagră.

Fetele îmbracă şi ele cămaşă, bluză, ilic, subfustă şi fustă, cu deosebirea că la ele culoarea fustei este roz, roşu, bleu deschis, uni sau cu imprimeuri mărunte, şorţul este alb, roz sau uni, iar baticul este de aceeaşi culoare cu şorţul, dar înflorat. Cămaşa este de culoare albă cu dantelă la mâneci şi gât, 2-3 subfuste albe cu dantelă şi foarte apretate, fustă de culoare albă, roşie cu buline albe, roz, albastru deschis, uni sau cu imprimeuri mărunte, şorţ de obicei alb cu danteluţă, ilic din caşmir negru împodobit cu flori roşii, roz, galbene cu frunzuliţe verzi, iar paspolul ilicului este de culoare roşie, roz sau albastru.

La gât, fetele poartă un batic alb cu ghirlande de flori colorate roz, albastru sau verde, două guleraşe din dantelă în formă de volan, foarte apretat, 2-3 şiraguri de mărgele albe, legate la spate cu o panglică colorată roşie, roz, albastră sau verde în formă de fontiţe, cu capetele mai lungi lasate pe spate, ciorapi de culoare albă şi pantofi negri.

Gastronomia tradiţională „pemească“ se remarcă prin elementele valoroase legate de un anumit mod de preparare a produselor alimentare, păstrat de-a lungul anilor, fiind cunoscute şi apreciate dincolo de graniţele ţării noastre. În practicarea agroturismului aceasta reprezintă o sursă deosebit de valoroasă şi „gustată” din plin de toţi turiştii pensiunilor de aici.

Dintre mâncărurile specifice zonei amintim :

„Pemische Milchsuppe“ - supa de lapte „pemească“,

„Pemisches Kraut“ - varză acră ca la „pemi“,

„Gedunstete Schwammerl“ - ciuperci înăbuşite şi tradiţionala „Afinat“.

Pe coama dealului, chiar înainte de intrarea în Gărâna dinspre Văliug, este instalată o expoziţie permanentă, rod al taberelor anuale de sculptură. Prima tabără de acest gen a fost organizată de artistul Bata Marianov în anul

1996 cu ocazia unui simpozion internațional de sculptură. Sculptorii au lăsat pe Dealul lui Bata Marianov nu mai puțin de 10 opere de artă care, în prezent, datorită capriciilor vremii, când călduroasă, când umedă, au început să se degradeze şi conservarea lor a devenit absolut necesară.

Tabara de sculptură de la Gărâna

Tabăra s-a deschis oficial la mijlocul lunii iulie şi a ținut până la începutul lunii august şi s-a desfăşurat în Poiana Lupului. Dintre artiştii care au participat pe lângă maestrul Bata Marianov la simpozionul de sculptură putem să-i amintim pe: Nada Stojici, Sava Stoianov, Ioan Iancuț, Aleandru Grosu şi Mircea Roman. Simpozionul a fost organizat de Fundația Artelor Vizuale „Arca".

Festivalul Internațional de Jazz de la Gărâna a ajuns în 2010 la cea de-a 12-a ediție. Şi de data aceasta organizatorii, Fundația Culturală „Jazz Banat", au adus invitați de marcă. După succesul edițiilor trecute, când 10.000 de spectatori au fost prezenți la concertele din Poiana Lupului, şi această ediție a surprins prin prezența unor nume de mare anvergură ale jazz-ului mondial.

La Festivalul Internațional de Jazz au concertat artişti şi band-uri din România, Elveția, Polonia, Olanda, Austria, Ungaria, Suedia şi altele.

Pentru cunoscători, Festivalul Internațional de Jazz este un eveniment - reper în peisajul festivalurilor de muzică de gen din România. Este limpede că festivalul şi-a făcut un nume, a căpătat recunoaştere şi tradiție şi se bucură de aprecierea artiştilor, a criticilor şi a publicului cunoscător. Manifestarea aceasta în aer liber îmbină frumusețea naturii cu muzica.

Micul sat de vacanță Gărâna, după ce a fost părăsit în urma cu vreo 20 de ani, a fost redescoperit de timişoreni, care şi-au cumpărat case aici. La început, în urmă cu 12 ani, câțiva timişoreni care au case de vacanță aici au cântat într-un şopron. După doi ani, ideea a prins şi au început să vină şi spectatori. Se cânta în curtea Restauarantului „La Răscruce". După ediția a VI-a, curtea a devenit neîncăpătoare şi festivalul s-a mutat în Poiana Lupului.

Locul a fost ales pentru brazii ce o înconjoară, pentru pârâul care curge pe lângă scenă şi mulțumită proprietarului locului, care a fost dispus să permită desfăşurarea festivalului pe terenul său.

Proiectul se bazează în primul rând pe frumusețea locului şi pe ideea unui festival atipic: se stă pe buşteni, în ploaie, se cântă până dimineața. Proiectul s-a conturat de asemenea pe lipsa acestui gen muzical în această parte a țării şi pe dorința de a atrage tinerii spre muzica de calitate. Tineretul a fost atras pentru ineditul evenimentului, apoi s-au îndrăgostit de jazz şi au devenit dependenți de cultură. În cadrul festivalului au loc şi alte evenimente ca: lansări de carte, lansări de CD-uri şi DVD-uri, expoziții de pictură naționale şi internaționale, spectacole de teatru neconvențional, concerte în biserică.

Festivalul internațional de Jazz Gărâna

Solişti de Jazz

În perioada săptămânii de desfăşurare a Festivalului Internaţional de Jazz, pensiunile şi hotelurile sunt pline, de obicei persoanele care vin în fiecare an îşi fac rezervări cu câteva luni înainte. Pentru această perioadă, posibilităţile de cazare sunt insuficiente. Iubitorii genului sunt nevoiţi să se cazeze la kilometri distanţă de locul festivalului şi anume în staţiunea Crivaia, Văliug, chiar şi pe Muntele Semenic şi tineretul preferă cortul în campingul din apropierea Poienii Lupului.

După Festivalul Internaţional de Jazz urmează în luna august Festivalul „Guitar-Folk-Rock“, care se află la a V-a ediţie. Festivalul este organizat de Lupo Invest şi Fundaţia Culturală „Jazz Banat“ şi are loc tot în Poiana Lupului. Începând cu a IV-a ediţie organizatorii au hotărât să comaseze festivalurile de folk şi de rock, care se desfăşurau tot în luna august, fiecare pe două zile de weekend, într-un singur festival. Astfel „Guitar Folk-Rock-Festival“ a devenit o combinaţie de folk şi rock. Cele trei zile în care se desfăşoară manifestarea întrunesc un număr mare de pasionaţi ai acestui gen, mai ales studenţi şi elevi, care în această perioadă sunt în vacantă. Pe parcursul desfăşurării Festivalului Guitar-Folk-Rock toate locaţiile din Gărâna sunt ocupate. Cei care nu şi-au făcut din timp rezervări la pensiunile din Gărâna şi împrejurimi, se văd nevoiţi să aleagă cortul.

Concert la Festivalul Guitar-Folk-Rock

De la o ediţie la alta, înşiruirea vedetelor de pe afiş este tot mai lungă şi se vede că se întâmplă ceva important în zona Gărâna. Festivalul Internaţional de Jazz, dar şi Festivalul Guitar-Folk-Rock fac ca munţii să vuiască de popor şi lume.

2.3. Analiza bazei tehnico-materiale

Localitatea Gărâna, zonă turistică, recunoscută pentru sejururi de week-end şi de odihnă, este deschisă pe toată perioada anului.

Nici în trecut nu lipseau din peisajul artizanal şi comercial al localităţii arhaicele dughene, birturi şi localuri de petrecere, între cele mai cunoscute

numărându-se complexul de localuri compus din prăvălie, birt, restaurant şi ştrand ce au aparţinut cunoscutului şi apreciatului om de afaceri din comună Jakob Weinfurter, care dispunea pe atunci şi de singurul telefon din comună, care făcea legătura cu Slatina Timiş.

Ca urmare a condiţiilor ce se ofereau aici clienţilor, încă în anul 1938 localitatea a fost vizitată în sezonul de vară de 4.260 turişti, iar în sezonul de iarnă de 1.200 iubitori ai munţilor.

Bătrânul „Jakob Bacsi" a fost primul localnic care a iniţiat organizarea activităţii de găzduire a turiştilor şi drumeţilor poposiţi la Gărâna, prin deschiderea unor aşa numite „liste de oaspeţi" care cuprindeau atât posibilităţile locale de preluare şi cazare a acestora în gospodăriile localnicilor, cât şi spaţiile neocupate din cadrul acestora, măsură care - la timpul respectiv - a facilitat primirea şi găzduirea operativă a celor ce solicitau camere de locuit.

Tot aici, la respectatul Jacob, îşi petreceau de multe ori revelionul şi vacanţele chiar mai marii U.D.R.-ului - Auschnit şi Pop -, care, asemenea celorlalţi turişti, făceau lungi plimbări cu săniile trase de cai sau se lăsau traşi pe schiuri de aceiaşi cai care deserveau săniile. Schiliftul modern a avut aici un strămoş venerabil, mai puţin cunoscut de generaţiile tinere, dar practicat curent în acel timp şi în Alpii elveţieni şi apreciat de bunici şi străbunici, cărora le satisfăcea plăcerea de a-şi petrece în mod plăcut timpul liber la poalele Semenicului.

În felul acesta, familiile localnicilor pentru care turismul nu a constituit niciodată principala lor sursă de existenţă puteau, totuşi, realiza un venit suplimentar atât din închirierea camerelor, cât şi din vânzarea către oaspeţii cazaţi în casele proprii a produselor lactate de care dispuneau din belşug, precum şi a legumelor şi fructelor de care cei găzduiţi aveau nevoie în timpul sejurului petrecut aici.

În prezent, oferta de cazare a satului Gărâna este reprezentată de 23 de unităţi, cu un număr total de 818 locuri.

Tabel 1.: Număr locuri de cazare în Gărâna

Tip unitate	*Număr locuri cazare*			
	*	**	***	*Total*
Motel	6	-	-	6
Pensiuni	-	650	120	770
Vile	-	21	21	42
Total	6	671	141	818

Înainte de anul 1990, satul Gărâna dispunea doar de o unitate de cazare - vechea cabană Gărâna - care era administrată exemplar de priceputa şi respectata Klara-Neni. Acest motel s-a bucurat de-a lungul anilor de un mare renume şi era o gazdă primitoare pentru toţi turiştii care ajungeau în Gărâna. Din consemnările făcute rezultă că numărul turiştilor era

întotdeauna prea mare față de capacitatea acestei case de vacanță, denumită de toată lumea motel. Numărul turiştilor care serveau masa aici a fost întotdeauna atât de mare, încât masa se lua pe grupuri de meseni în mai multe ture. Această unitate totaliza un număr de 50 de locuri de cazare. Se observă astfel, de-a lungul timpului, o creştere a unităților de cazare, apariția în special a unor unități tip pensiune şi vile, lucru favorabil pentru dezvoltarea turismului în zonă.

În prezent, pe lângă unitățile de cazare din Gărâna, pe teritoriul administrativ învecinat se mai află şi alte unități de cazare, cum ar fi cabanele de la stațiunea Crivaia, complexul de vile de la Trei Ape, tabăra de la Vila Klaus - Crivaia şi cabanele şi vilele de pe Muntele Semenic.

În zona turistică Gărâna s-a construit foarte mult în ultimii ani, dar structurile realizate nu sunt în concordanță cu cerințele unei stațiuni moderne, de talie europeană, nu au fost proiectate în baza unui plan de urbanism zonal, nu respectă reglementările privind gradul de ocupare a terenului, în afară de casele de vacanță realizate în Poiana Lupului, pe un teren parcelat în anul 2007. În analiza circulației turistice se iau în considerare numai structurile turistice clasificate. În ansamblu, Gărâna dispune de o capacitate de cazare ce depăşeşte puțin 1.000 de locuri, dar numai 818 locuri sunt clasificate. Unitățile de cazare sunt puțin diversificate din punct de vedere al tipologiei, precum şi din punct de vedere al categoriei de confort.

După cum am prezentat, Gărâna a fost părăsită în anul 1990 de majoritatea locuitorilor, în urma exodului în masă a populației băştinaşe spre țările de origine. Majoritatea locuitorilor şi-au vândut gospodăriile la un preț de nimic, o parte din ei care au părăsit legal sau ilegal țara înainte de 1989 au pierdut dreptul de proprietate asupra lor. O parte infimă a crezut în relansarea zonei lor ca atractivitate turistică şi şi-au păstrat bunurile gospodăreşti.

Oportunitatea de achiziție a unor case ieftine şi într-o zonă aşa de atractivă şi cu mari perspective în circuitul turistic a fost benefică pentru locuitorii din marile oraşe ale vestului țării, care nu beneficiază de acest potențial de bogăție montană turistică. Noii proprietari de la oraş au ştiut să-şi valorifice achizițiile, transformând casele cumpărate, unii în pensiuni, alții folosindu-le pentru petrecerea sfârşitului de săptămână sau a vacanței, iar unii pentru a le închiria.

Astfel, locuitorii băştinaşi au început şi ei să-şi transforme casele în pensiuni, iar cei plecați în străinătate, care şi-au păstrat gospodăriile de-a lungul acestor ani, sunt în plină reconstrucție şi-şi amenajează gospodăriile prin extinderi, supraetajări, îmbunătățiri aduse construcțiilor existente, pentru a-şi putea înscrie unitățile de cazare spre calificare.

Oferta turistică actuală a localității Gărâna este creată în principal de cadrul natural atractiv. Pentru a distribui în direct acest produs turistic, majoritatea pensiunilor şi-au prezentat prin intermediul internetului toate serviciile pe care le oferă. Turistul este bine infomat cu privire la serviciile oferite, tarife, posibilități de petrecere a timpului liber şi localizarea cu uşurință a obiectivului căutat. Internetul, prin avantajele pe care le oferă consumatorului - funcționare non-stop, acoperire mondială, prezentare cu fotografii color a destinațiilor şi a atracțiilor turistice, costuri relativ scăzute - este un canal de distribuție foarte rapid şi din ce în ce mai căutat de toți deținătorii de pensiuni din zonă.

Oferta turismului montan cunoaşte în localitatea Gărâna o tendință crescătoare. Muntele este astăzi una din principalele destinații de vacanță, el reprezentând chiar mai mult decât atât, muntele este un simbol al spiritualității multor popoare, fiind în măsură să satisfacă nevoi socio-culturale complexe. Odată cu dezvoltarea turismului din ultimii ani şi transformarea lui într-o mişcare de masă, Gărâna s-a impus mai mult în atenția investitorilor şi promotorilor acestei forme de turism montan, tocmai datorită numeroaselor condiții pe care le oferă pentru desfăşurarea unei activități economice cu rezultate benefice.

Lipsa structurilor turistice clasice a fost suplinită în Gărâna prin apariția unui număr mare de pensiuni. Extinderea în continuare a rețelei de pensiuni turistice poate fi stimulată de autoritatea locală prin acordarea unor facilități sau scutiri de taxe şi impozite. Pentru a susține dezvoltarea durabilă a turismului în zona Gărâna este necesar a se pregăti condițiile pentru ca aceasta să acceadă spre statutul de stațiune turistică şi anume de a îmbunătăți accesul rutier, de a amenaja un punct de transfer al deşeurilor menajere, stoparea construcțiilor care nu respectă arhitectura zonală şi regimul de înălțime permis, diversificarea ofertei de agrement şi realizarea unor dotări tehnico-edilitare şi de interes general.

Valorificarea potențialului turistic al zonei montane implică asigurarea unor condiții minime pentru deplasarea, sejurul şi petrecerea agreabilă a timpului liber de către turişti. În esență, îmbinarea acestor elemente oferă vizitatorilor cea mai mare satisfacție într-o călătorie sau vacanță.

Pentru ca o zonă să fie declarată de interes turistic, potențialul său turistic trebuie să răspundă la două cerințe esențiale: să dispună de resurse naturale şi de alte elemente de atracție preferate de turişti şi să dispună de posibilități de acces, de transport, de cazare, de alimentație, într-un cuvânt de baza materială necesară pentru a facilita activitățile turistice.

Structurile de primire turistică, cu funcțiuni de cazare, reprezintă componența principală a bazei tehnico-materiale a turismului, cazarea turistică făcând parte din serviciile turistice de bază.

Unitățile de cazare turistică sunt construcțiile special amenajate şi dotate, clasificate după gradul de confort oferit şi după funcțiunile pe care le îndeplinesc, a căror principal scop este găzduirea turiştilor şi prestarea unui set de servicii pe toată perioada şederii turiştilor în respectivele unități.

Unitățile turistice pe care le întâlnim în Gărâna sunt:

- moteluri,
- vile,
- cabane şi unități de tip căsuță,
- campinguri,
- pensiuni turistice,
- camere de închiriat în locuințe particulare.

Tabel 2.: Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, la nivelul anului

Tip unitate	*Număr*
Moteluri	1
Vile	2
Pensiuni turistice	20
Total	23

Analizând datele prezentate în tabelul nr. 2 se observă că ponderea cea mai mare o dețin unitățile de tip pensiune, ceea ce reflectă un nivel mare de dezvoltare a turismului rural.

Tabel 3.: Evoluția capacității de cazare între 2006 - 2009

Gărâna	*Capacitate de cazare*
2006	5.755
2007	6.526
2008	7.012
2009	8.319

Se observă, din datele prezentate în tabelul 3, cum capacitatea de cazare a crescut datorită înființării de noi unități de cazare, şi anume pensiuni turistice, şi în anul 2008 prin construirea unei pensiuni cu regim de înălțime D+P+M.

Dintre pensiunile din stațiunea turistică Gărâna, care oferă turiştilor o serie de servicii şi facilități, putem aminti următoarele:

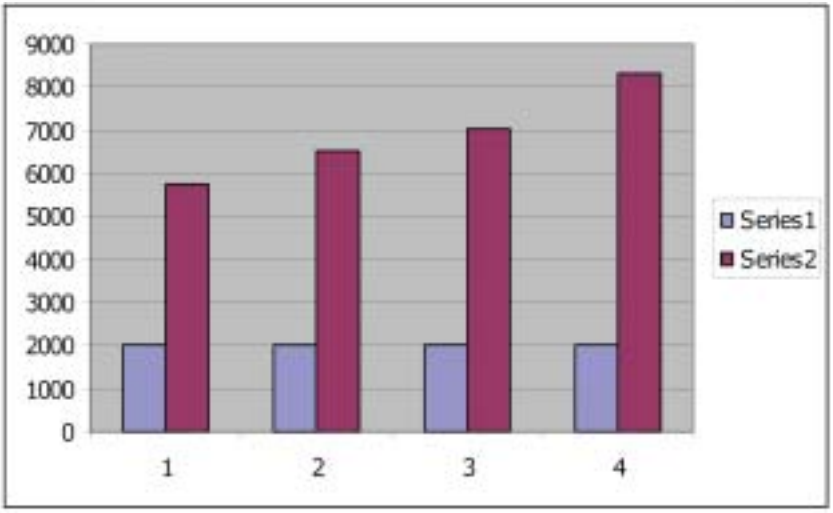

Motel „Austria“
Pensiunea „Sus în Sat“
Pensiunea „Briza Muntelui“
Pensiunea „Gotschna“
Pensiunea „La Răscruce“
Pensiunea „Wolfsberg“
Pensiunea „Paula“
Pensiunea „Iuliu Fasakaş“
Pensiunea „Peczi“
Pensiunea „Bistro Lupo“
Pensiunea „Wgp al Investment“ - casă de vacanță
Pensiunea „Lora“
Pensiunea „Tudor“
Pensiunea „Braatz“
Pensiunea „Andreea & Dan“

Motelul „Austria” este situat în centrul localității Gărâna şi este clasificat la 1*. Administratorul motelului, de origine austriacă, aduce an de an îmbunătățiri prin camere şi prețurile practicate sunt realiste şi accesibile.

Pensiunea denumită şi **„Hanul La Răscruce”** a fost construită în anul 1998 şi este situată la 8 km de vârful şi stațiunea Semenic, la 5 km de stațiunea şi lacul Trei Ape şi 15 km de satul şi lacul Văliug. Pensiunea este clasificată la categoria de 3* şi este dotată cu 12 camere amenajate în stil rustic, cu 2, 3 şi 4 paturi. Camerele sunt prevăzute cu balcoane, grupuri

Pensiunea „La Răscruce“

sanitare comune cu duş. Pe lângă restaurantul în stil rustic cu 36 de locuri, bar în stil rustic cu 16 locuri, hanul are şi o terasă deschisă acoperită, care funcţionează pe perioada sezonieră, precum şi sală de fitness/wellness. Pentru petrecerea timpului liber turiştii sunt invitaţi în clădirea anexă, unde se găseşte un club ame-najat pentru jocuri de societate, lectură, tenis de masă şi alte activităţi de relaxare, dar se pot ţine şi conferinţe sau seminarii.

Pensiunea „Bistro Lupo” este amplasată într-un cadru natural mirific şi este destinaţia ideală pentru cei ce intenţionează să petreacă un sejur în linişte şi deplină relaxare.

„Bistro Lupo“ deţine trei corpuri de clădire, decorate în stil rustic, dar păstrând elementele moderne. În fiecare clădire există un living spaţios cu şemineu, cablu TV, radio, sală de baie proprie cu cabină de duş şi room-service. Pensiunea este dotată cu restaurant cu capacitate de maxim 36 de locuri, terasă cu 24 de locuri, bar, sală de şedinte, parcare şi loc de joacă. Totodată, pensiunea oferă servicii de catering sau livrări la domiciliu în zonă, ceea ce este foarte apreciat în special de turiştii de sfârşit de săptămână. Pensiunea este calificată la *** (3 stele)

Pensiunea „Wolfsberg“

Pensiunea „Wolfsberg” este situată în centrul localitatea Gărâna şi este calificată la 2* . Pensiunea dispune de 30 de locuri de cazare în camere pentru două sau mai multe pesoane. Camerele sunt dotate cu baie proprie şi aparat TV-color. Lângă clădirea pensiunii sunt amenajate două terase în aer liber şi un loc de joacă pentru copii. Pensiunea asigură turiştilor următoarele facilităţi: acces auto, bar de zi, agrement şi parcare auto.

Pensiunea „Briza Muntelui” oferă o ambianţă familiară şi o atmosferă degajată pentru petrecerea sejururilor la Gărâna. Pensiunea este clasificată la 2* şi dispune de 9 camere cu câte două sau trei paturi, cinci dintre acestea având şi balcoane, grup sanitar cu duş şi camere pentru nefumători. Restaurantul are o capacitate de 45 de locuri. Sala de şedinţe oferă posibilitatea organizării de întruniri pentru diverse evenimente şi dispune de 30 de locuri de participanţi. Pensiunea are locuri de parcare şi loc de joacă.

Pensiunea „Gotschna"

Pensiunea „Gotschna", clasificată de asemenea la 2*, se flă în imediata vecinătate a platoului şi parcului național Semenic - Cheile Caraşului. Cazarea se face în 5 camere cu două locuri dotate cu baie, patru camere duble şi o cameră de trei locuri cu baie comună, deci într-un total de 22 de locuri. În cadrul pensiunii se află un restaurant cu 26 de locuri şi o terasă închisă cu 20 de locuri. Terasa în aer liber este dotată cu grill. În curte este amenajat un loc de joacă pentru copii şi relaxare pentru părinți.

Pensiunea „Paula"

Pensiunea „Paula" este o pensiune micuță, dar foarte primitoare. Ea oferă cazare în trei camere cu câte două paturi fiecare, apă caldă, acces la bucătărie şi loc de agrement la grătarul din curte. Pensiunea este clasificată la 1*.

Pensiunea „Sus în Sat"

Pensiunea „Sus în Sat", clasificată la 3 *, este o dovadă a faptului că se poate păstra valoarea istorică a caselor tradiționale, reinterpretând motivele tradiționale ale acestora în concepte de actualitate.Din dorința de a menține ansamblul valo-ros al satului, pensiunea se integrează perfect în țesutul existent caracterizat prin continuitatea frontului stradal şi o cromatică unitară bazată pe alb, gri, verde, albastru. Prin reinterpretarea tipologiei gospodăriei tradiționale a satului s-a realizat adaptarea la funcțiunea nouă de pensiune turistică rurală. Pensiunea „Sus în Sat" a fost finalizată în vara anului 2008 şi premiată în acelaşi an la Anuala Timişoreană de Arhitectură, la secțiunea realizării - arhitectură. Clădirea adăposteşte 6 suite junior, 4 camere duble, o cameră de cazare pentru oaspeții tineri. Sala de mese a restaurantului are 36 de locuri, bar şi zonă de relaxare cu canapele. Meniul zilei şi mâncărurile „a la carte" sunt pregătite de un bucătar cu experiență în domeniu, în bucătăria proiectată şi utilată profesional conform normelor UE. Terasa exterioară a restaurantului dispune de 40 de locuri.

Pensiunea pune la dispoziție turiştilor ei următoarele facilități:

- Baie cu cădiță de duş
- TV - LCD,
- Cablu,
- Minibar,
- Telefon.

Suita junior deține camera desfăşurată pe două nivele. La nivelul inferior se află zona de zi cu fotolii, un pat de zi pentru citit sau relaxat şi un pat opțional pentru o a treia persoană. La nivelul superior se găseşte o zonă de dormit cu pat matrimonial.

Camera dublă este dotată cu pat matrimonial, baie proprie cu cădiță de duş, TV-LCD, cablu, minibar, telefon, internet. Camera cu cinci locuri este mobilată cu cinci paturi simple. Pensiunea îşi propune pe viitor construirea unei instalații de schilift concepută pentru cei mici cu o pârtie mică de săniuş şi schi.

Baza materială pentru alimentație publică cuprinde totalitatea localurilor în care au loc prepararea mîncărurilor, a produselor de cofetărie şi patiserie, până la servirea lor, împreună cu alte produse, gen băuturi alcoolice şi nealcoolice, turiştilor, într-un mediu relaxant şi plăcut.

Unitățile de alimentație publică întâlnite la Gărâna sunt restaurantele cu specific local şi barurile din cadrul motelului şi pensiunilor.

2.4. Analiza serviciilor de agrement

Baza materială pentru agrement include gama de mijloace şi dotări destinate să asigure diferite modalități pentru petrecerea timpului liber de către turişti.

O calisificare generală a bazei materiale pentru agrement în cadrul localității Gărâna ar cuprinde: pârtii de schi de pe muntele Semenic, ştrand şi înot la lacul Trei Ape, pescuit şi drumeții.

Zona turistică Semenic a fost creată pentru practicarea sporturilor de iarnă, fiind amplasată pe platoul Munților Semenic la circa 1.400 m altitudine şi la o distanță de 15 km de Gărâna.

Stațiunea oferă iubitorilor sporturilor de iarnă un sezon ceva mai lung decât media anuală în țară, din noiembrie până în aprilie stratul de zăpadă atingând în medie 60-80 cm. Aici se află amenajate pârtii de schi cu diferite grade de dificultate, teleschi şi telescaun.

La Semenic, pârtiile de schii care stau la dispoziție sunt în număr de cinci. Pentru începători, se recomandă coborârile pe pârtia Semenic, cu o lungime de 350 m, Crucea de brazi are o coborâre de 700 m lungime, Goznuța de 500 m lungime şi două pârtii grele, pentru slalom uriaş şi slalom au o lungime de 1.200 m, respectiv 520 m.

Stațiunea Semenic este înconjurată de cele trei vârfuri ale Munților Semenic, numai bune de escaladat în sezonul estival: Piatra Gozna (1.447 m), Semenic (1.446 m) şi Piatra Nedeia (1.437 m).

Tabel 4.: Pârtii de schi pe Semenic

Pârtie	*Dificultate*	*Lungime*	*Diferență nivel*	*Nocturnă*	*Zăpadă artificială*	*Transport*
Slalom uriaş	Mediu	1.200 m	220 m	Nu	Nu	Teleschi
Slalom	Mediu	520 m	180 m	Nu	Nu	Teleschi
Crucea de brazi	Mediu	750 m	160 m	Nu	Nu	Teleschi
Goznuța	Mediu	700 m	180 m	Nu	Nu	Teleschi
Semenic	Uşoară	350 m	40 m	Nu	Nu	Teleschi

Administratorii pensiunilor care au investit în turism în zona Gărâna, Văliug şi Semenic ar dori să pună în practică un proiect de modernizare a întregii zone, pentru a atrage în principal turişti din străinătate. Proiectul vizează amenajarea unei telecabine care să lege Văliugul de Semenic şi apoi a unui telescaun care să lege Semenicul de Gărâna.

La numai 10 minute depărtare de mers pe jos de la Gărâna există un ştrand la Trei Ape, situat într-o pădure minunată de brazi. Locul este special amenajat pentru a face plajă. Stațiunea, situată la 850 m altitudine, este ideală pentru popasuri, drumeții de câteva ore, pe trasee bine marcate şi sigure. La Trei Ape, ca şi activități, se practică agrementul nautic, înotul, pescuitul sportiv, drumeții prin pădure şi pe munte, cât şi sporturi de iarnă.

Stațiunea Crivaia - Văliug se află la distanță mai mare de Gărâna. Crivaia este situată în continuarea Văliugului, la poalele muntelui Semenic, pe marginea sudică a Lacului Gozna, înconjurată de păduri de foiase. Este o stațiune climaterică din Banat. Medical, stațiunea este recomandată mai ales în asteniile nervoase, surmenaj fizic şi intelectual, în cazul unor afecțiuni endocrine şi respiratorii. Pe Lacul Văliug se pot închiria bărci şi hidrobiciclete, se poate practica înotul, pescuitul şi alte sporturi acvatice, se pot realiza drumeții

pentru admirarea frumuseților naturale ale zonei, pentru parcurgerea cărora se pot închiria ATV-uri sau biciclete. Este posibilă închirierea cailor pentru lecții de echitație.

Iubitorii de drumeții au la dispoziție trasee omologate pentru a cunoaşte cât mai bine toate frumusețile zonei şi pentru a se putea bucura de splendoarea şi pitorescul acestor locuri. Turiştii vor putea efectua, după preferințe, excursii mai lungi sau mai scurte pe următoarele trasee:

1. Gărâna - Stațiunea Turistică Trei Ape - Bradu Moşului - Cheile de sus ale Timişului - Gărâna. Lungimea traseului este de 24 km dus - întors.

2. Gărâna - Şaua Prislop - Castelul de apă Semenic - Gărâna. Lungimea traseului este de aproximativ 16 km dus - întors, cu o diferență de nivel de 440 metri, care nu necesită un efort deosebit din partea drumețului.

3. Gărâna - Şaua Prislop - Canalul Semenic - cantoanele silvice „Molidu" şi „Mungilă" - stațiunea turistică Trei Ape. Traseul turistic măsoară aproximativ 18 km.

4. Gărâna - Vârful Radomir - Vârful Cuca - Culmea Ferigeaua - Vârful Nemanul Mare - Gărâna. Distanța care trebuie parcursă măsoară circa 30 km dus - întors.

5. Gărâna - Şaua Prislop - Văliug - Crivaia - Vila Semenic. Traseul are o lungime de aproximativ 18 km.

Cap. 3. Analiza circulației turistice în zona Gărâna

Turismul, ca activitate economică, are propria cerere aflată în continuă modificare. Aceasta este alcătuită din ansamblul persoanelor care îşi pun în practică dorința de a se deplasa periodic sau temporar, în afara reşedinței proprii. Cererea turistică este componența esențială a existenței pieței serviciilor, care precede procesul de vânzare-cumpărare şi consumul.

Consumul turistic include totalitatea cheltuielilor efectuate de turişti pentru a cumpăra servicii şi bunuri legate de motivația turistică.

Motivația turistică reprezintă un ansamblu de mobiluri interioare, determinate de educație, nevoi, cerințe, interese, gusturi, având un caracter personal, care orientează şi dinamizează activitatea unei persoane în realizarea unor atitudini sau acțiuni.

Piața turismului este foarte sensibilă. Cererea turistică nu este determinată numai de forțele pieței şi de fluctuațiile conjuncturii, ci şi de oferta şi destinația produselor turistice. Ea depinde şi de numeroşi factori exogeni, fără legătură directă cu turismul, dar care influențează nivelul cererii.

În acest sens trebuie făcută o analiză a circulației turistice, nu înainte de a prezenta principalele motive care determină atât actul plecării în vacanță şi călătorie, cât şi destinația către care se orientează turistul.

În ultimii ani, punctul forte al turismului din Banat îl reprezintă muntele. Din analiza motivelor care conduc la o activitate turistică montană, s-au înregistrat următoarele opțiuni din partea turiştilor sosiți la Gărâna:

- odihnă, recreere şi destindere;
- distracție, divertisment;
- sporturi de iarnă : schi, săniuş;
- excursii, drumeții montane;
- soare, plajă, sporturi nautice;
- îngrijirea şi menținerea sănătății.

În ceea ce priveşte motivația turistică şi vârsta persoanelor care îşi petrec sejururile şi vacanțele la Gărâna, putem constata:

- Nevoia de odihnă ca motiv al deplasării într-un sejur turistic este mai mare la persoanele aflate în plină activitate profesională: 40-50 de ani;
- Tinerii au alte motivații, distracție, plăcere, soare, plajă, sporturi nautice şi au vârste cuprinse între 20-29 de ani.

Pentru măsurarea circulației turistice se folosesc următorii indicatori: număr de turişti, număr de înnoptări, durata medie de sejur, densitatea circulației turistice, indicele de utilizare netă a capacității de funcțiune.

Circulația este una din componentele esențiale ale fenomenului turistic. Ea este cea care reflectă modul şi nivelul de valorificare a potențialului turistic. Volumul circulației este direct proporțional cu valoarea patrimoniului turistic. Principala problemă este de stimulare a circulației turistice care presupune diversificarea paletei serviciilor şi creşterea calității acestora.

3.1. Analiza indicatorilor de circulație turistică

Destinația Gărâna, cu întreaga rețea de pensiuni, case de vacanță şi cabane, reprezintă o destinație turistică pe tot timpul anului pentru segmente dintre cele mai variate de turişti. Lipsa dotărilor, dispersia neuniformă de spațiu a acestora ca şi absența unor elemente de infrastructură generală nu permit o valorificare optimă a potențialului turistic, de mare complexitate, diversitate peisagistică şi de valoare internațională din satul montan.

Indicatorii de cuantificare a circulației turistice în satul Gărâna sunt greu de determinat, deoarece pe lângă pensiunile şi casele de vacanță înregistrate, mulți turişti dețin casele lor proprii şi locuitorii din sat oferă de asemenea cazare în gospodăriile lor.

De aceea putem analiza capacitatea de cazare turistică existentă numai pe numărul de locuri de cazare de folosință turistică înscrise în actul de recepție, excluzând paturile suplimentare care se pot instala în caz de necesitate. Indicii de utilizare ai capacității de cazare turistică îi putem calcula numai prin raportarea numărului de înnoptări realizate, la capacitatea turistică în funcțiune, din anii respectivi.

Intensitatea circulației turistice se manifestă în localitatea Gărâna la sfârşit de săptămână şi în perioada de vară, când proprietarii caselor din țară şi străinătate vin să-şi petreacă week-end-ul şi concediul, pe lângă turiştii propriu-zişi, care preferă acelaşi interval de timp.

Durata medie a sejurului este de 2 zile la sfârşit de săptămână, de 4 zile pe perioada de vară, când au loc evenimente culturale, şi se referă atât la turişti, dar şi la proprietari. Deoarece numărul de turişti înregistrați în Gărâna a cunoscut o evoluție ascendentă, gradul de ocupare al capacității de cazare are valori foarte mari, luând în calcul perioada unui an întreg.

Pe ansamblu, constatăm înregistrarea unei intensificări a circulației turistice de la an la an pe perioada week-end-ului, vineri seara - sâmbătă - duminică seara, în timp ce în restul zilelor de săptămână se înregistrează numai turişti ocazionali, care nu caută cazare sau înnoptare.

Aceste variații pe zile şi sezoane au implicații economice - organizatorice în activitatea turistică. Sezonalitatea este evidentă în trimestrul III şi IV al anului, când turiştii preferă festivalurile sau peisajul hibernal, tradițiile şi sărbătorile de iarnă.

Analizând datele din tabelul 5, se pot stabili următoarele etape ale sezonului turistic în Gărâna:

Tabel 5.: Circulația turistică în stațiunea Gărâna în anul 2009

Luna	*Număr turişti*	*Trimestre*
Ianuarie	415	
Februarie	120	I
Martie	168	703
Aprilie	254	
Mai	435	II
Iunie	546	1.235
Iulie	1781	
August	1.620	III
Septembrie	504	3.905
Octombrie	848	
Noiembrie	470	IV
Decembrie	1.158	2.476
Total	8.319	8.319

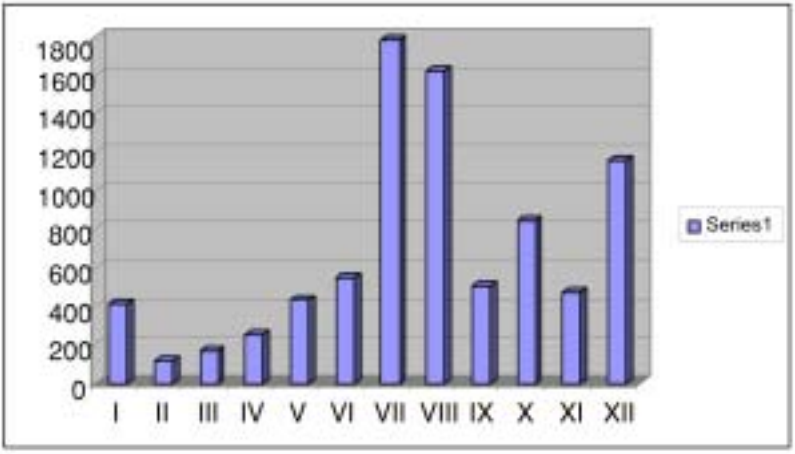

Perioada de plin sezon este marcată prin intensitatea maximă a circulației turistice în vârful de sezon, în trimestrul III.

Perioada de extrasezon, şi anume trimestrul I, este caracterizată printr-o activitate redusă.

Perioada de sfârşit de sezon - trimestrul IV este marcată prin solicitări mai intense, datorită sărbătorii satului Gărâna - Kirchweih - şi sărbătorile de iarnă.

Se observă că în luna iulie se înregistrează numărul maxim de turişti, urmată de lunile august şi decembrie, lunile care aparțin trimestrelor afectate de influența sezonului turistic.

Estimarea volumului circulației turistice este o problemă complexă care comportă în satul Gărâna un grad de relativitate. Aceasta din cauza faptului că anumiți turişti practică anumite forme de turism: turism de drumeție montană, turism de sfârşit de săptămână, fără înnoptare într-o unitate de cazare oficială, turişti care tranzitează satul sau turişti care se deplasează pentru o singută zi.

În decursul unui an se constată diferențieri vizibile ale circulației turistice, cu valori crescânde în lunile iulie-august ale sezonului estival. Pe timpul derulării evenimentelor culturale organizate în sat, pensiunile şi casele care efectuează închirieri nu pot prelua volumul mare de turişti care doresc să se cazeze. Un număr mare de turişti sunt nevoiți să se cazeze în localitățile învecinate sau în corturi.

Tabel 6.: Capacitatea şi activitatea de cazare turistică

Gărâna	*Sosiri*	*Înnoptări*	*Indicii de utilizare netă*	*Durata de sejur - zile -*
2006	5.755	2.072	36,00%	3,12
2007	6.526	2.114	32,40%	3,04
2008	7.012	1.809	25,80%	2,30
2009	8.319	2.130	25,60%	2,36

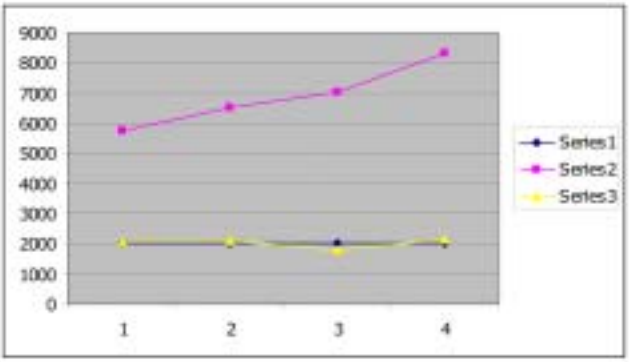

Se observă o creştere a numărului de turişti. Cu toate acestea indicii de utilizare sunt foarte scăzuți, ceea ce reflectă o utilizare ineficientă a bazei de cazare. De asemenea, se observă o durată medie de sejur mică, ceea ce demonstrează că turiştii petrec sejururi mici, în tranzit sau week-end.

Tabel 7.: Densitatea circulației turistice

An	*Număr sosiri turişti*	*Densitate*
2006	5.755	23,03
2007	6.526	26,57
2008	7.012	27,21
2009	8.319	29,89

Numărul turiştilor, atât români cât şi străini, a crescut din anul 2006 până în anul 2009. Acest fenomen se datorează investițiilor care s-au făcut în localitate, cât şi manifestațiilor culturale care se organizeaza aici.

3.2. Analiza formelor de turism

Existența unor forme de relief accesibile şi armonios îmbinate pe întreaga zonă, clima favorabilă practicării turismului în tot timpul anului, potențialul hidrologic, faunistic şi floristic bogat, patrimoniul cultural şi arhitectural apreciat pe plan național şi internațional, precum şi binecunoscuta ospitalitate gărâneană, tradițiile şi obiceiurile, specificul gastronomiei, fac din localitatea Gărâna o adevărată destinație turistică.

Tipurile de turism care se pot practica la nivelul localității sunt:

- turismul montan,
- turismul cultural,
- turismul rural şi agroturismul.

Practicarea turismului montan este favorizată de potențialul oferit de relieful zonei Gărâna. Expunerea geografică permite realizarea unor drumeții de dificultate medie sau redusă. Apropiatul munte Semenic oferă posibilitatea practicării schiului. Iubitorii acestui sport de iarnă pot practica schiul pe pârtiile amenajate de pe Muntele Semenic. Gărâna, având dealuri, păduri, teren accidentat, este un traseu ideal pentru plimbările cu ATV-ul, sport care se poate practica în lunile iunie - septembrie.

Valorificarea elementelor atractive ale cadrului natural s-a făcut diferențiat, în funcție de apropierea şi posibilitățile de acces față de principalele centre de interes turistic. Datorită potențialului geografic, preponderent montan, turiştii veniți la Gărâna pot practica activități recreative în toate anotimpurile anului.

Turismul montan de drumeție este favorizat de existența masivelor muntoase, a suprafeței mari acoperite cu păduri, a pensiunilor şi bazelor de cazare din localitățile limitrofe, precum şi de promovarea acestor zone pe plan național şi internațional.

Gărâna ofera un profil turistic caracterizat de un cadru natural înconjurat de munți. Majoritatea turiştilor ce vizitează anual satul sunt de origine română. Interesul turiştilor străini pentru Gărâna se remarcă numai la evenimentele culturale anuale.

Resursele culturale, comunitare şi de patrimoniu oferă o combinație deosebită de arhitectură, clădiri de patrimoniu şi evenimente comunitare. Dezvoltarea şi promovarea acestor resurse nu se ridică însă la nivelul potențialului pe care îl pot oferi.

Turismul cultural se practică în lunile de vară, iunie - iulie, când la Gărâna sunt organizate Tabăra de Sculptură în aer liber, Festivalul de Jazz şi Festivalul de Folk. Sărbătoarea populară tradițională din octombrie aduce un public larg atât din țară, cât şi din străinătate. Aspectele problematice majore cu care se confruntă acest tip de turism sunt legate de infrastructura de acces, lipsa spațiilor de parcare şi lipsa punctelor de informare şi promovare a obiectivului cultural.

Între cele două concepte de turism, rural şi agroturism, nu există o diferenţiere clară, ele se confundă până la identitate. Turismul rural cuprinde activitatea turistică organizată şi condusă de populaţia locală rurală şi care are la bază o strânsă legătură cu mediul ambiant, natural şi uman. El reprezintă unele trăsături specifice faţă de noţiunea de turism în general, care se referă la apropierea de natură, lipsa aglomeraţiei, mediu natural nepoluat, linişte, contacte personale fireşti, neprotocolare şi comunitate pe perioada sejurului.

Elementele care-l caracterizează sunt valorificarea resurselor turistice locale, suprastructura turistică, utilizarea spaţiilor de cazare şi formele variate de sejur, cu spectru larg de motivaţii. Turismul rural reprezintă o alternativă la turismul tradiţional clasic şi o replică la oferta turistică standard de tip industrial.

Agroturismul constituie o formă particulară de turism rural, reprezentând atât activitatea turistică propriu - zisă, de cazare şi agrement, cât şi activitatea economică având specific agricol, practicată de administratorii pensiunilor. Agroturismul reprezintă o activitate economică ce valorifică excedentul de spaţiu de cazare existent în gospodăria ţărănească, proprietarul desfăşoară pe lângă administrarea pensiunii şi activităţi cu specific agricol (cultivarea plantelor, creşterea animalelor) şi contribuie la dezvoltarea durabilă a resurselor turistice şi menţinerii diversităţii naturale, culturale şi etnografice. Astfel, pensiunile agroturistice pot asigura în afară de cazare şi o parte din alimentaţia turiştilor, cu produse din producţia proprie.

De foarte mare importanţă pentru atracţia turistică este aşezarea pensiunilor în apropiere de pădure, ape curgătoare sau lacuri. Faptul că localitatea Gărâna este aşezată într-un asemenea mediu natural a făcut ca aceasta să prezinte o puternică atracţie turistică şi proprietarii pensiunilor au exploatat din plin acest criteriu. În funcţie de mărimea pensiunii şi a terenului aferent, observăm un mod diferit de locuire al turiştilor, în aceeaşi locuinţă cu proprietarul sau separat. Pentru aproape mai mult de jumătate din pensiuni locuinţa de cazare a turiştilor este separată de cea a proprietarului, asigurând aşa un grad de intimitate mai ridicat.

Aproape toate pensiunile agroturistice deţin gospodărie anexă, dar numai pentru sector vegetal, grădini de legume, şi sector animal, unde cresc în special păsări. Toate pensiunile, fără excepţie, au condiţii pentru a asigura pensiune completă şi unele chiar servicii suplimentare ca săli cu jocuri sau loc de joacă pentru copii. Pensiunile oferă turiştilor şi servicii de internet, deoarece s-a constatat că segmentul tânăr ca vârstă dintre turişti solicită această facilitate. Cu toate că majoritatea administratorilor de pensiuni nu au un grad de competenţă profesională în domeniul turistic, motivaţiile pentru care au pornit această afacere în turismul rural şi agroturism o reprezintă pasiunea pentru acest domeniu, cât şi necesitatea de a adopta o afacere proprie din lipsa unei alte perspective economice în zilele de azi. Majoritatea administratorilor de pensiuni au o strategie de menţinere şi consolidare a pensiunilor şi doresc un proces de creştere şi de dezvoltare a performanţelor acestora.

Gărâna

Cel mai practicat turism în localitatea Gărâna este turismul rural sau agroturismul, datorită zonei ce constituie un areal cu un potențial natural şi turistic deosebit.

Datorită acestui potențial agroturistic, numeroase pensiuni turistice sunt clasificate sau în curs de clasificare. Numărul turiştilor este mult mai mare ca cel înregistrat. Cel înregistrat oficial nu include persoanele cazate în propriile case şi persoanele care înnoptează cu corturile în camping. Majoritatea turiştilor vin pentru un week-end, pentru vizite de o zi, drumeții si picnic.

Turismul rural ca şi agroturismul au posibilități mari de dezvoltare, deoarece zona Gărâna dispune, pe lângă un cadru natural pitoresc, nepoluat şi cu multiple variante de recreere, şi de un valoros potențial cultural. Din ce în ce mai multi turişti autohtoni şi străini vin să se cazeze în pensiunile şi casele oamenilor, atraşi de posibilitatea descoperirii mediului, de schimbarea modului de viață, precum şi de activitățile sportive din natură. Numărul pensiunilor rurale din satul Gărâna a crescut în mod considerabil, mai ales în ultimii ani. Zonele deluroase şi montane îndeplinesc toate condițiile necesare în sensul dezvoltării acestei forme de turism.

În strânsă legătura cu formele de turism practicate la nivelul localității Gărâna, începe să se dezvolte suprastructura turismului de afaceri. Turismul

Gărâna - fațade de casă

de afaceri, reprezentat de organizarea de conferințe şi seminarii, este o formă de turism care înregistrează o dinamică accentuată, datorită intensificării circulației turiştilor din toată țara, cât şi din străinătate, în această minunată aşezare montană. Trei pensiuni din localitatea Gărâna au realizat structura pentru promovarea turismului de afaceri prin cazare cu grad ridicat de confort, structuri de alimentație şi săli de conferințe dotate corespunzător. Aceşti administratori de pensiuni au realizat că, în perspectivă, această formă de turism poate aduce încasări ridicate şi mediul arhitectural propriu satului Gărâna va fi foarte căutat şi apreciat. În accepțiunea administratorilor de pensiuni implicați în turismul de afaceri, ei au găsit o alternativă mai interesantă în special pentru programele de organizări de conferințe, simpozioane şi training-uri, teambuilding. Organizarea acestor programe se poate realiza deocamdată pentru grupuri care nu depăşesc un număr de 30 de persoane, din lipsă de spațiu pentru cazare. Turismul de afaceri în aceste pensiuni oferă însă o paletă mult mai largă de distracții, cum ar fi focul de tabără, grătarul în aer liber, aroma mâncărurilor, practicarea diverselor sporturi, excursii şi drumeții în funcție de sezon.

3.3. Analiza principalelor motivații

Poziția geografică a localității Gărâna în partea de sud-vest a României îi asigură funcția de tranzit turistic prin legăturile ce se realizează între țările Europei Centrale, de Nord şi de Est cu țările din sudul continentului, către Orientul Apropiat şi Mijlociu. Gărâna este totodată deținătoarea unui patrimoniu cultural-istoric la care se adaugă bogatele valori etno-folclorice care atestă evoluția şi continuitatea de viață pe aceste meleaguri, dezvoltarea culturii şi artei specifice Banatului Montan.

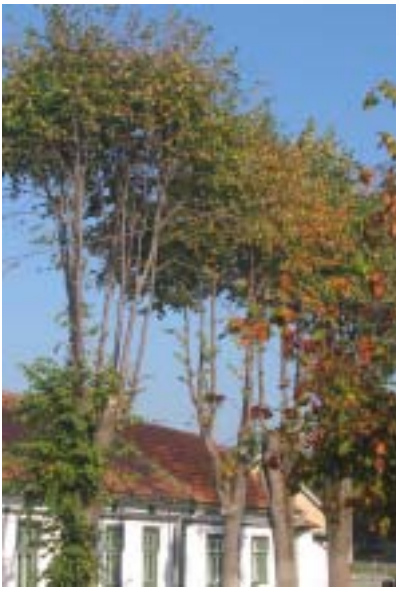

Aspecte din Gărâna

Oferta turistică se caracterizează prin activitate, diversitate, complexitate, cu posibilități ample de practicare a unor activități turistice variate de către toate categoriile de turişti.

Turismul rural şi agroturismul reprezintă în Gărâna forme de valorificare durabilă a spațiului rural prin tradițiile culturale şi gastronomice specifice locului, prin folclorul, prin identitate şi prin dezvoltare locală durabilă.

În localitatea Gărâna au apărut două noțiuni: „satul turistic de recreație" şi „stațiunea de odihnă", deoarece s-a mărit simțitor mişcarea turistică în ultimii 15 ani. Gărâna s-a putut transforma în localitate turistică datorită zonelor cu potențial turistic şi care oferă posibilitatea de a practica sporturi de iarnă şi drumeții. În această zonă nu mai există industrie şi de aceea localnicii au dorit să-şi sporească veniturile lor modeste cu câştiguri din turism. În Gărâna se află o deosebită ofertă de cazare numărând 23 de unități de cazare cu circa 818 locuri. Atracțiile turistice principale sunt Lacul Trei Ape, Lacul Gozna, Lacul Breazova, unde se pot practica sporturile nautice, precum şi împrejurimile acestora care formează una din cele mai fumoase zone turistice din Banatul montan, impresionant prin caracteristicile reliefului Montan şi vegetația bogată. Pe timp de iarnă, iubitorii sporturilor de iarnă pot petrece timpul liber în stațiunea Semenic, unde sunt amenajate cinci pârtii de schi şi mai multe de săniuş.

Iarna la Gărâna

Populația urbană din apropiere, cât şi din județele apropiate, practică turismul de recreere în satul Gărâna în toate anotimpurile. El se desfăşoară fie pe durată mai lungă (de 4-5 zile) de timp, fie mai scurtă şi face parte din turismul de sfârşit de săptămână. În acest areal, datorită întinselor suprafețe de păduri şi lacuri, vânătoarea şi pescuitul îşi găsesc locul aici.

Deținătorii de pensiuni ar trebui să păstreze pe cât posibil obiceiurile şi tradițiile autentice, originale, pentru a deveni o afacere de succes, să dezvolte un spirit comunitar şi de solidaritate colectivă, deoarece doar aşa pot organiza evenimente şi spectacole locale şi pot valorifica resursele turistice locale. Organizarea lor trebuie să cuprindă mai multe aspecte: cazare, masă, activități recreative. În ceea ce priveşte pensiunile din arealul cercetat, acestea dispun toate de apă curentă prin foraje proprii, iar canalizarea este dirijată spre fose septice ecologice. Spațiile de cazare respectă normele în vigoare impuse privind spațiul minim de locuit. Majoritatea administratorilor de pensiuni şi-au tipărit pliante ce cuprind oferta de cazare pe timp de vară, pe timp de iarnă şi oferta de revelion. La Gărâna s-a deschis un centru de informare turistică, care dă toate relațiile dorite privind cazarea şi prezentarea de trasee şi obiective turistice importante. Aproape toți administratorii de pensiuni şi-au postat pe

Biserica romano-catolică Gărâna

internet site-uri de reclamă şi publicitate, care cuprind pe lângă descrierea serviciilor şi fotografii de exterior şi interior ale pensiunilor lor.

Turismul în Gărâna contribuie în mod deosebit la dezvoltarea economică a zonei. Viața în mediul rural devine mai profitabilă prin crearea de locuri de muncă stabile, atenuează efectele crizei economice şi valorifică potențialul turistic prin vânzarea de servicii şi obiecte. Cele mai mari nemulțumiri ale investitorilor locali sunt legate de starea proastă a drumurilor de legătură.

Cap. 4. Impactul economic al activității turistice

Toți cei implicați în activitățile de turism sunt conştienți de efectele provocate de dezvoltarea turistică, de impactul acestor activități asupra populației şi ambientului. În ultimii ani s-a urmărit ca expansiunea turismului să se realizeze echilibrat, în conformitate cu standardele care garantează păstrarea echilibrului ecologic şi să se evite suprasolicitarea resurselor, poluarea şi orice alte impacte negative asupra mediului.

Noțiunea de impact presupune analiza relației turist - resursă turistică - produs turistic, ce se desfăşoară de la simpla vizitare a unui obiectiv turistic până la asigurarea pachetului de servicii şi acțiuni turistice, menite să pună în valoare obiectivul respectiv.

Impactul asupra unei zone turistice este dat de cadrul natural şi varietatea potențialului turistic, de existența unei infrastructuri generale, care asigură circulația, accesul şi informarea şi de prezența unor structuri turistice de cazare, alimentație publică şi agrement. Aceste elemente definitorii ale turismului determină mai multe tipuri de impact.

Existența şi evoluția societății în ansamblul ei sunt determinate de calitatea mediului. În acest sens mediul, definit prin totalitatea factorilor naturali şi a celor creați prin activitățile umane, influențează echilibrul ecologic, determină condițiile de viață, de muncă şi perspectivele dezvoltării societății.

Desfăşurarea eficientă a activităților presupune existența unui mediu înconjurător adecvat, având calități superioare atât în privința condițiilor naturale, cât şi a celor create de om. Printre motivațiile turistice, un loc tot mai însemnat revine nevoii de destindere, de recreere, de odihnă activă într-un mediu agreabil, cu o natură nealterată: aer curat, apă, soare, zăpadă, linişte, peisaj reconfortant.

Impactul social se manifestă prin influența pe care o are turismul asupra modului de viață tradițional al locuitorilor unei zone, asupra lărgirii orizontului lor spiritual şi profesional. În condițiile în care modul de viață socio-economic are tot mai acute tendințe de generalizare şi uniformizare, păstrarea

unor elemente cu specific tradițional va ocupa un loc important în aşezările incluse în activități turistice. Aceasta reprezintă căile de păstrare a unei identități socio-culturale, de dobândire a unei personalități distincte în cadrul turistic local, național şi chiar mondial.

Impactul economic se concretizează în volumul determinat de cheltuieli turistice. Măsurarea impactului economic se evidențează prin trei elemente: prin cheltuieli efectuate direct de turist, prin efectele de recirculare a unității monetare inițiale a turistului pe cheltuieli adiționale şi prin efectele cauzate de administratorii firmelor turistice, care cheltuiesc o parte din salariilor lor în alte sectoare de afaceri.

Impactul cultural este dominat de dezvoltarea şi revigorarea tradițiilor culturale şi religioase şi de creşterea interesului populației locale de a păstra şi conserva obiectivele de interes turistic, naturale şi culturale, pentru a le valorifica.

Impactul turistic contribuie la dezvoltarea comunităților locale creând noi locuri de muncă. De accea trebuie pus mare accent pe creşterea numărului de unități de cazare, pe crearea unor condiții de agrement - divertisment adecvat şi diversificat, pe valorificarea bucătăriei tradiționale, pe modernizarea căilor de comunicație şi acces spre puncte de interes turistic şi pe dezvoltarea unui comerț specific cu produse ca: pliante, hărți, ghiduri, CD-uri.

Zona turistică a comunei Brebu Nou, cu satul aparținător Gărâna, este desprinsă parcă dintr-o poveste de undeva de la începutul lumii. Dealurile ce înconjoară Gărâna şi Brebu Nou se termină în buza Muntelui Semenic cu imaginile lui de vis.

Aflat la aproape 30 de km de Reşița, satul Gărâna oferă liniştea şi simplitatea după care tânjeşte cel ce a muncit un an întreg şi vrea să-şi petreacă concediul în linişte şi pace. Altitudinea este de „990 de metri la clanța bisericii", aşa cum le place localnicilor să spună. Gărâna a devenit, în toate sezoanele, destinația ideală pentru un sfârşit de săptămână. Cei care au poposit măcar odată în acest sat vor reveni, cu siguranță, şi altădată. Probabil că acesta este şi motivul pentru care de câțiva ani străzile au devenit un mic „babilon". Aici

auzi tot mai des cuvinte din limbile multor popoare europene. Tot ce ajunge pe mesele turiştilor şi localnicilor este curat, cultivat ecologic şi proaspăt.

Gărâna are peste 20 de pensiuni care oferă cazare şi masă celor ce caută liniştea muntelui. Cei care vor să cunoască mai bine obiceiurile şi modul de viaţă a localnicilor se pot caza în casele lor primitoare, iar în sezonul cald pot să-şi monteze corturile pe pajiştile şi poienile înverzite. Satul este înconjurat de poieni pline de brazi falnici şi prin ele trec pâraie cristaline.

Pentru Banat, vocaţia majoră a turismului a fost şi rămâne drumeţia. De la Gărâna este uşor drumul spre Muntele Semenic. De aici, turistul are la îndemână lacurile şi staţiunile turistice Trei Ape, Crivaia - Văliug sau Peştera Comarnic. Iarna, Semenicul aflat la nici 15 kilometri, aşteaptă cu pârtiile pe care zăpada se aşează la sfârşitul lunii octombrie şi rămâne până la începutul lui mai.

Apele curgătoare şi barajele de acumulare sunt populate de păstrăvi indigeni, lipani şi scobari. La Gărâna, la ivirea zorilor, din pădure se aude strigătul cocoşului de munte, iar pe cer apare vulturul egiptean, iar prin cleanţuri - potârnichea de stâncă.

Nici cultura modernă nu este lăsată deoparte. Fiecare anotimp îşi are farmecul lui. Vara cu drumeţiile, băile în apă, sau, pur şi simplu, recreearea în natură. Iarna există pârtiile de schi sau săniuş, dar şi pescuitul la copcă şi plimbarea prin sat şi împrejurimi.

Localnicii, câţi au mai rămas, sunt primitori, iar în casele lor mai există părţi din istoria coloniştilor aduşi aici prin anii 1800 de împărăteasa Maria Terezia. Dovadă stau biserica precum şi casele tradiţionale ce-şi păstrează încă forma şi decorurile exterioare.

Gospodinele din zonă se întrec în a umple cămările cu fel de fel de bunătăţi ce vor da savoare meselor din timpul iernii. Cine intră în casă trebuie să servească neapărat un pahar din celebra afinată pregătită de fiecare gospodină. Cele mai celebre preparate, care nu lipsesc din nici o cămară sau

de pe mesele localnicilor şi turiştilor, sunt bureții de fag murați, hreanul şi ardeiul iute murat.

La Gărâna are loc an de an cel mai inedit şi cel mai mare Festival Internațional de Jazz în aer liber din sud-estul Europei. Acesta aduce zeci de artişti pe scenă, dar şi mii de turişti-spectatori. Astfel, au apărut bazele Festivalului Internațional de Jazz, manifestare care a adunat în Poiana Lupului 10.000 de spectatori la un concert.

Din partea de jos a Gărânei, pe şoseaua modernizată, turistul va parcurge 4 km până la ieşirea din Complexul Trei Ape, loc unde şoseaua se termină. Spectacolul naturii merge mai departe pe alte meleaguri, pe care turistul le poate descoperi în drumețiile sale.

Turismul reprezintă în localitatea Gărâna singurul caz de valorificare superioară a tuturor categoriilor de resurse şi în special a celor naturale: frumusețile peisajelor, calitatea curativă a apelor şi aerului, condițiile de climă. Pentru Gărâna, ca urmare a prezenței unor resurse turistice neexplorate şi insuficient puse în valoare, turismul constituie o ramură cu posibiltăți însemnate de creştere şi deci rămâne o sferă de activitate care poate absorbi o parte din forța de muncă rămasă disponibilă prin restructurarea economică.

Trebuie menționat că turismul este capabil să asigure prosperitatea acestei zone defavorizate, putând fi un remediu pentru această regiune dezindustrializată, prin dezvoltarea acestei zone mai puțin bogate în resurse cu valoare economică mare, dar cu importante şi atractive resurse naturale şi antropice.

O altă formă de manifestare a efectelor economice ale turismului o reprezintă contribuția sa la asigurarea unei circulații băneşti echilibrate, realizată deopotrivă pe seama turismului intern, dar şi al celui internațional. Efectul direct constă în creşterea veniturilor în sectorul turistic prin salarii, profituri ale pensiunilor, restaurantelor, teraselor, ca urmare a cheltuielilor diverse efectuate de turişti în decursul unei anumite perioade de timp. Un alt efect este cel indirect, care vizează impactul creşterii cheltuielilor pentru serviciile turistice asupra ramurilor producătoare de bunuri de consum la care pensiunile turistice apelează în mod inevitabil pentru a-şi susține oferta turistică la parametrii competitivi. Nu mai puțin apare efectul indus asupra întregii economii naționale, deoarece atât veniturile celor ce lucrează nemijlocit în turism, cât şi cele ce revin sectorului producător de bunuri de consum, sunt reinvestite în vederea promovării altor mărfuri şi servicii de care este nevoie. Efectul multiplicator poate fi definit ca volumul suplimentar de venituri realizat de o unitate de cheltuieli a turismului, care va fi utilizat în economie.

Turismul, prin faptul că este un mare consumator de muncă vie, joacă un rol important în economie. El crează noi locuri de muncă, participând astfel la atragerea excedentului de forță de muncă din alte sectoare şi contribuie chiar la atenuarea şomajului. Numărul mare al celor care lucrează în domeniul

turismului are ca explicație faptul că posibilitățile de mecanizare - automatizare a operațiunilor turistice sunt limitate.

Pe lângă consecințele economice, turismul are şi o profundă semnificație socio-umană. El acționează, prin natura sa, atât asupra turiştilor în mod direct, cât şi asupra populației din zonele vizitate. Efectele turismului se răsfrâng şi asupra calității mediului, a utilizării timpului liber şi nu în ultimul rând asupra legăturilor dintre națiuni. Turismul favorizează, dincolo de toate, comunicarea, schimbul de idei, de informații, stimulând lărgirea orizontului cultural cu efect asupra formării intelectuale.

Una din cele mai importante funcții ale turismului constă în rolul său reconfortant, în calitatea sa de a contribui la reglementarea capacității de muncă a populației prin forme de odihnă. Turismul reprezintă şi un mijloc de educație, de ridicare a nivelului de instruire, de cultură şi civilizație a oamenilor.

Aşadar, turismul contribuie nu numai la satisfacerea nevoilor materiale, ci şi la satisfacerea nevoilor spirituale ale oamenilor. Răspunzând unor cerințe de ordin social, turismul se afirmă şi ca un important mijloc de utilizare a timpului liber. Dacă privim activitatea turistică ca pe una de producție, se observă că aceasta presupune exploatarea unei game variate de resurse, cele naturale având un rol fundamental. În consecință, turismul exercită o mare influiență asupra mediului şi componentelor sale.

Concluzii

În urma studiului efectuat se desprind următoarele concluzii mai importante:

Analizând istoria „pemilor“ germani din Banatul Muntan, putem spune că ea cuprinde numai intervalul 1827-1991.

În anii 1827 - 1828, Camera aulică a Imperiului Austriac a colonizat în Munții Semenic, în general la altitudini de 800-1.000 m, câteva sute de țărani germani care proveneau din Klattau, din Pădurea Boemiei. Datorită

locului de proveniență, ei au fost denumiți „pemi" (Deutschböhmen), diferențiindu-se astfel de celelalte ramuri ale germanilor din Banat, precum şvabii sau stirienii. Inițial ei au fost instalați în localitatea Sadova Veche de pe Valea Timişului, unde au petrecut prima iarnă din Banat. Apoi au întemeiat localitățile Wolfsberg = Gărâna, Weidenthal = Brebu Nou, Lindenfeld şi Wolfswiese din Semenic şi Caransebeşu Nou, de asemenea pe Valea Timişului. Wolfswiese a fost abandonată în scurt timp, iar „pemii" au continuat să trăiască în celelalte cinci aşezări. Numărul lor total nu a depăşit niciodată 3.000 de persoane.

Fiind înființate de ei, aceste sate din regiunea montană aveau o populație compactă, exclusiv germană şi în mare măsură izolată de comunitățile majoritar româneşti din jur. De exemplu, Brebu Nou şi Gărâna formau o comună aparte, fără mari tangențe cu localitatea cea mai apropiată, comuna româno-germană Văliug = Franzdorf. Lindenfeld făcea parte din comuna Buchin, dar nu avea legături cu satul cel mai apropiat, Poiana. Nici Caransebeşu Nou, foarte aproape de oraşul Caransebeş (ulterior cartier al acestuia), nici Sadova Veche, lângă centrul de comună Slatina-Timiş, nu interferau cu acesta.

Perioada comunistă a dat lovitura de grație micilor şi izolatelor aşezări de „pemi" germani din Banat. Ele au cunoscut deportarea în Uniunea Sovietică la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial şi apoi discriminările de tot felul din cauza apartenenței locuitorilor la minoritatea germană. Ruinarea vieții lor economice, până atunci destul de înfloritoare, în ciuda mediului natural ingrat, paralel cu marele progres cunoscut în aceeaşi perioadă de Germania Federală şi de Austria, a instaurat definitiv în mentalul locuitorilor „pemi" ideea emigrării. Ea a început să fie pusă în practică în special în anii 80 ai secoluluial XX, când statul român a deschis calea repatrierii germanilor din România contra obținerii de valută forte, şi s-a generalizat în primii ani de după revoluția din decembrie 1989, când practic această mică populație a dispărut din Banatul Montan.

După ce prin grija gospodărească a localnicilor a devenit şi s-a afirmat ca una din localitățile de frunte ale județului, începând din anul 1978, când o parte a etnicilor germani a început să plece din țară, Gărâna a intrat într-o fază de declin treptat şi continuu, care s-a accentuat îndeosebi după anul 1989, când „pemii" au părăsit în masă localitatea, pentru a se întoarce în ținuturile de origine ale strămoşilor lor.

Primele semne ale începerii depopulării localității au putut fi sesizate încă în anul 1975, când în Gărâna erau deja 24 de gopodării dezafectate, ca urmare a plecării celor ce le-au locuit, fie în alte localități, fie în străinătate.

Astfel, dacă în anul 1975 Gărâna număra 809 locuitori, în anul 1990 ea mai avea doar 412. La 1. august 1991 în sat se mai aflau încă 183 persoane, pentru ca în anul 1997 numărul băştinaşilor să coboare la 56.

Ca urmare a acestui exod masiv al „pemilor“ către ținuturile de baştină ale strămoşilor lor s-a ajuns ca în anul 1997 în Gărâna să mai fie locuite doar 20 de case de către tot atâtea familii de băştinaşi, 96 de case să fie vândute sau închiriate, iar restul nelocuite.

Patru ani mai târziu, în localitate îşi duceau traiul numai 29 de „pemi“ băştinaşi, alături de alte 61 de persoane venite din afara localității şi care locuiesc permanent în Gărâna, ceea ce a diminuat mult pulsul, cândva viu şi trepidant, al comunității rurale de aici.

După plecarea pemilor din localitate, un însemnat număr de persoane din afara localității au cumpărat o bună parte din casele părăsite, iar un alt număr de locuințe trecute în proprietatea statului au fost vândute sau închiriate altor persoane din afara localității. Din păcate o parte dintre noii proprietari au adus clădirilor tot felul de modificări originale, amestecul neavenit dintre stilul arhitectonic popular, specific locului cu elementele de arhitectură urbană contrastând izbitor cu aspectul specific, tradițional al satului edificat de localnici, care ar fi trebuit păstrat şi apărat cu orice preț.

Gărâna a devenit stațiune turistică prin achiziționarea multor case ale „pemilor“ de către alți locuitori din regiune, dornici de a le folosi ca locații de vacanță.

Localitatea Gărâna, prin peisajele sale naturale, dispune de un grad ridicat de potențialitate privind desfăşurarea serviciilor de turism şi agroturism.

Gărâna se află la o distanță aproximativă de 30 km față de municipiul Reşița şi la circa 110 Km față de municipiul Timişoara, ceea ce constituie un avantaj din acest punct de vedere, deoarece numărul turiştilor provin din aceste localități.

Zona Gărâna este o zonă montană, înconjurată de păduri şi lacuri, care printr-o minimă amenajare ar putea fi folosită cu succes pentru atragerea turiştilor.

O altă formă de atracție o reprezintă multitudinea de obiective şi trasee existente pe o rază de circa 5-15 km.

Datorită poziției geografice, satul Gărâna nu beneficiază de suprafețe agricole întinse, însă în cadrul gospodăriilor se poate produce suficient şi în condiții naturale pentru susținerea serviciilor de turism solicitate.

În ceea ce priveşte gradul de dotare al pensiunilor din Gărâna, putem spune că toate dețin grupul sanitar în incinta clădirii, în acest moment pot pune la dispoziția turiştilor grupuri sanitare dotate cu cabină de duş şi apă caldă menajeră, iar spațiile de dormit sunt încălzite în procent de 100% cu centrale termice proprii.

Pentru deținătorii pensiunilor turistice din Gărâna, turismul reprezintă o şansă de creştere şi dezvoltare economică a acestei zone, pentru unii dintre aceştia fiind chiar unica soluție de relansare economică.

Din cele analizate putem spune că zona Gărâna poate fi considerată o alternativă pentru practicarea tuturor formelor de turism, întrucât dispune de toate condițiile necesare asigurării unor condiții minime în ceea ce priveşte confortul, peisajul, mediul nepoluant, obiective şi atracții turistice, tradiții, ospitalitate, meniuri tradiționale naturale, meritând toate eforturile din partea autorităților de a susține, mai ales financiar, promovarea şi dezvoltarea în această zonă a serviciilor de turism.

Problemele critice care influențează negativ activitatea turistică din zona Gărâna sunt legate atât de infrastructură şi suprastructură, cât şi de promovarea ei în țară şi în străinătate. Infrastructura rutieră este într-o situație precară, deoarece nu s-a mai investit în ultimii ani în repararea şi refacerea drumurilor de acces.

În zona Gărâna întâlnim unități de cazare îndeosebi de categoria două şi trei stele. Autoritățile locale şi județene nu oferă nici un sprijin acestei zone căutate de turişti din țară şi străinătate, pentru construirea unor unități de cazare de categorie superioară de patru şi cinci stele sau fonduri accesibile pentru transformarea pensiunilor actuale în astfel de unități de cazare de categorie superioară.

Zona Gărâna duce lipsă de promovare ca destinație turistică pe durata întregului an şi nu neapărat legată de sărbători creştine, festivaluri şi sărbători de iarnă, cum se întâmplă în prezent. Se constată lipsa centrelor de informare şi promovare a stațiunii Gărâna, exceptând marea parte de pensiuni care şi-au postat pe site-uri de internet ofertele lor, împreună cu seturi de fotografii de exterior şi interior.

Bibliografie

1. ***Brebu Nou (Gărâna) - Vatră de istorie, oază de sănătate şi de recreere***, Valeriu F. Fabian, Gărâna, 2002

2. ***Die Deutschbömen im Banat***, Josef Schmit

3. Un fascicul din ***„Auszüge aus der Geschichte der deutschbömischen Ansiedlungen im Banat"***, Peter Grassl, Prag, 2000

4. ***Proiect schiță de sistematizare Gărâna - Brebu-Nou***, 2003

5. ***Amenajări turistice***, Erdeli G., Editura Universității Bucureşti, 1996

6. ***Piața turistică***, Alex Nedelea, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2003

7. **http://www.garina.de/**

8. **http://www.banaterra.eu/romana/node/1985**

9. **http://www.masuramedia.ro/Special/3820.html**

10. **http://www.vacantepensiuni.ro/pensiuni/caras-severin/garana.html**

Wolfsberg

Ein Auszug in deutscher Sprache

Magisterarbeit
Studentin ***Sonia Bran***
Koordinierung: Konf. Dr. Mirela Costencu
Deutsch: Prof. Dolores Weisz
Übersetzung: Ion Marius Alexandru

Gărâna, in deutscher Sprache Wolfsberg genannt, ist eine kleine Ortschaft im Südwesten Rumäniens. Das Dorf wurde 1828 unweit des Semenik-Gebirges von deutschen Siedlern gegründet und liegt zwischen 809 und 1100 Meter über dem Meeresspiegel. Weitere Dörfer in der Umgebung wie z.B. Teregova, Franzdorf, Goleț und Slatina-Timiş sind Orte in direkter Nachbarschaft. Die Bezirkshauptstadt des Landkreises Karasch-Severin ist nur 36 km von Wolfsberg entfernt und ist unter dem Namen Reschitza im ganzen Land für die Stahlverarbeitung bekannt gewesen.

Unter dem Kaiser Franz Joseph, zur Zeit der Österreich-Ungarischen Monarchie gegründet, feiert Wolfsberg bereits sein 182-jähriges Bestehen. Unter deutschem Einfluss und aus deutschen Wurzeln entstand damals ein deutsches Dorf, heute nur 100 km von der serbischen Grenze enfernt.

Bis Anfang des Ersten Weltkrieges gab es praktisch keinen organisierten Tourismus im Banater Gebirge. Ab dem Jahr 1911 wurden Wanderwereine im Banater Gebirge gegründet, aber auch das führte zu keinem Tourismus im Gebiet. Erst 1920 wurde die Jugend vom katholischen Pfarrer Paul Fulda und dem Mathematikprofessor Bruno Windhager für eventuelle Wandertouren in diesem Gebirge angeregt. Die ersten Wanderungen wurden in die Richtung zur Donau und zum Eisernen Tor orientiert.

Neben der Einbindung der Jugend versuchten Fulda und Windhager auch die Arbeiter aus der Stahl- und Metallverarbeitung nach Wolfsberg zu locken. Nicht weit von Reschitza entfernt, bot das Dorf die beste Möglichkeit für Tourismus für die Stahlarbeiter aus der damaligen Metallburg.

Der Deutschlehrer Alexander Tietz versuchte 1925 eine Wandergemeinschaft einzurichten, die unter dem Namen „Wandervogel" funktionierte.

1936 spielte das Gasthaus des Herrn Weinfurter in der Umgebung eine maßgebende Rolle, da dessen Speisen speziell auf die Gesundheit der Gäste ausgerichtet und orietentiert waren.

Da Wolfsberg eine Gebirgsgemeinde ist, sind auch die Temperaturen im Sommer zwischen + 18°C und + 25°C und im Winter zwischen - 11°C und -22°C.

Heutzutage werden Touristen durch das Internaționale Jazz-Festival angelockt. In Iuli kommen verschiedene Solisten aus ganz Europa wie z.B. aus Rumänien, Polen, Holland, Österreich, Ungarn und Schweden etc.. Bis zur 12. Auflage des Internationalen Jazz-Festivals wurden Jahr für Jahr immer mehr Turisten und Musikfans in diese Gegend golockt, insgesamt über 10.000.

Temeswar = Timişoara ist mit einer Bevölkerung von über 330.000 Einwohnern eine der größten Städte im Westen Rumäniens, und gerade die gestressten Temeswarer entdeckten Wolfsberg als perfektes Feriendorf für den Sommer oder nur für das Wochenende, um einfach nur abzuschalten und den Tag an sich vorbeiziehen zu lassen. Lediglich die 150 km große Entfernung zwischen Wolfsberg und Temeswar verkürzen den Aufenthalt.

Pelerinajul germanilor bănățeni la Maria Radna

2 august 2011

Claudiu Călin
arhivist diecezan Timişoara

În ziua în care Biserica Romano-Catolică aminteşte în calendarul ei obținerea de către Sf. Francisc de Assisi de la Pontiful Roman a indulgenței plenare pentru capela numită Portiuncula din oraşul de naştere al ordinului franciscanilor, la Maria Radna a avut loc, după mulți ani, un pelerinaj al credincioşilor catolici bănățeni de limbă germană.

Veniți de aproape şi de departe, din Banat, dar şi de peste hotare, participanții au putut lua parte la Sfânta Liturghie pontificală celebrată în Bazilica Papală Maria Radna la orele 11.00 de către Excelența Sa dr. Ludwig Schick, arhiepiscop de Bamberg, preşedintele Comisiei pentru Biserica Universală din cadrul Conferinței Episcopilor Catolici din Germania şi Excelența Sa dr.h.c. Martin Roos, episcop diecezan de Timişoara. Alături de ei au concelebrat preoți din dieceză, cât şi foşti preoți din Banat, actualmente activi în pastorație în Germania. A predicat pr. Peter Zillich, rector de studii în Weiden / Germania şi delegat episcopal pentru credincioşii cândva expulzați sau emigrați din Europa răsăriteană, în cadrul diecezei de Regensburg. Alături de episcopii prezenți au concelebrat preoții Andreas Reinholz, canonic capitular, decan de Pâncota şi paroh al locului de pelerinaj Maria Radna, Nikola Laus, econom diecezan, Markus Günther, decan de Neuhof-Großenlüder în dieceza de Fulda, Mathes Dirschl, paroh de Aradul Nou, Robert Dürbach, originar din Jimbolia, paroh în Uhingen / Germania, Martin Jäger, paroh de Anina, Kiraly Arpad, decan de Arad şi paroh de Arad-Schega şi Ioan Ciuraru, paroh de Pâncota.

Acompaniamentul muzical al celebrării euharistice a fost asigurat la orgă de renumitul muzician şi muzicolog dr. Franz Metz. Alături de orgă, conform tradiției catolice a germanilor din Banat, a fost prezentă şi o fanfară, care împreună cu orga şi corul au cântat o serie întreagă de cântece deosebite din repertoriul muzicii religioase catolice germane bănățene.

La finalul Sfintei Liturghii, la orele 12.30, a avut loc o procesiune în cadrul căreia arhiepiscopul oaspete a purtat Preasfântul Sacrament al Altarului în piațeta din fața bazilicii papale din Radna. Atât la Sfânta Liturghie cât şi la procesiune a fost prezent şi grupul „Marienmädchen" din Sântana, județul Arad. Tot la finalul Sfintei Liturghii, înaintea procesiunii, episcopul diecezan, dr.h.c. Martin Roos, a sfințit o cruce realizată în onoarea înfrățirii şcolii din Weiden, în cadrul căreia este activ pr. Peter Zillich, cu alte şcoli din Timişoara, precum şi din Cehia, Slovacia şi Croația.

La orele 14.00 a avut loc, pe dealul din spatele bazilicii şi mănăstirii, devoțiunea Calea Sfintei Cruci, moment condus de pr. Andreas Reinholz, parohul locului, alături de pr. Peter Zillich (Weiden / Germania) şi pr. Martin Jäger (Anina în Banatul Montan, jud. Caraş-Severin).

JMJ 2011
MADRID
BIENVENIDOS WELCOME